

Załącznik
do Uchwały Nr XXXI/454/2017
Rady Miasta Racibórz
z dnia 30 sierpnia 2017 r.

Polityka oświatowa Miasta Racibórz na lata 2017 – 2022

Racibórz 2017 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	3
II.	Kierunki polityki oświatowej Miasta Racibórz na lata 2017 - 2022	6
1.	Sieć szkolna	6
2.	Dostępność oferty edukacyjnej	8
3.	Jakość kształcenia	9
4.	Opieka i pomoc – wyrównywanie szans edukacyjnych	11
5.	Kadra pedagogiczna	12
6.	Zarządzanie oświatą	14
7.	Baza oświatowa	15
8.	Wyposażenie szkół i placówek w sprzęt i pomoce dydaktyczne	16
III.	Modele i standardy edukacyjne	18
IV.	Struktura raciborskiej oświaty	19
V.	Jakość kształcenia	26
VI.	Opieka i pomoc – wyrównywanie szans edukacyjnych	28
VII.	Zatrudnieni w jednostkach oświatowych	29
VIII.	Subwencja i wydatki na zadania oświatowe	31

I. Wprowadzenie

W listopadzie 2016 r. przedstawiono Radzie Miasta Racibórz sprawozdanie z realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2015/2016 w którym dokonano podsumowania działań realizowanych przez placówki oświatowe.

Polityka oświatowa Miasta Racibórz na lata 2017 – 2022 – dokument wyznaczający kierunki rozwoju, ma na celu usystematyzowanie przyszłych działań, przewidywanych z uwzględnieniem uwarunkowań demograficznych, oczekiwań i potrzeb społecznych oraz wyzwań stojących przed edukacją. Powinna również uwzględniać poprawę zarządzania lokalnym systemem edukacyjnym oraz wsparcie dla przedszkoli i szkół w określaniu ich planów i koncepcji rozwoju. Przyjęty po raz kolejny pięcioletni okres planowania strategicznego wynika z jednej strony z dokonujących się obecnie zmian w polskiej oświacie, a z drugiej - z objęcia naszego kraju dużą zewnętrzną pomocą finansową, która ma ulec ograniczeniu po 2020 r. Przygotowany został strategiczny dokument, o wyznaczonych działaniach w poszczególnych obszarach funkcjonowania oświaty. Corocznie ustalany budżet Miasta Racibórz będzie wyznaczał zadania i jednostki oświatowe, w których realizowane będą działania opisane w niniejszym dokumencie.

1. Powiązanie kierunków polityki oświatowej Miasta Racibórz z innymi dokumentami programowymi dotyczącymi rozwoju edukacji

Opublikowany w 2009 r. raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju”, który jest kompleksowym dokumentem zawierającym diagnozę aktualnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, identyfikuje główne wyzwania rozwojowe oraz formułuje kluczowe zadania i kierunki dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Podkreśla on m.in. znaczenie wyrównywania szans w dziedzinie edukacji, w dostępie do różnych zawodów i ścieżek kariery zawodowej.

Poza wymienionymi dokumentami strategicznymi, publikowane są kolejne raporty i rekomendacje, m.in. w 2012 r. przyjęto nowe „Założenia polityki ludnościowej Polski 2012.”, w horyzoncie do 2020 r., w których określono cele i kierunki działań w zakresie polityki społecznej.

Edukacja jest obecnie czynnikiem najsilniej różnicującym poziom i jakość życia oraz styl funkcjonowania w społeczeństwie. W jej obszarze rodzą się też linie późniejszych napięć i podziałów społecznych, których źródłem jest wykształcenie. Uznawana jest jako niezbędna inwestycja w długotrwały rozwój oraz odpowiedź na fundamentalne zmiany, jakie zachodzą w technologii, demografii i na rynkach pracy. W sytuacji globalnej konkurencji oznacza to konieczność opracowywania przez poszczególne kraje polityk zachęcających do kształcenia na jak najwyższym poziomie, a jednocześnie dbających o jakość edukacji i o jakość pracy, tak by była ona odpowiednia do zdobywanego wykształcenia.

Głównym celem rozwoju edukacji w Polsce jest podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia. System edukacji odpowiadający na zapotrzebowanie nowoczesnego rynku pracy powinien sprzyjać wyrównywaniu szans i przekładać się na wzrost aktywności zawodowej.

Przyszła konkurencyjność polskiej gospodarki wymaga inwestycji w nowoczesne kompetencje i rozwój kapitału intelektualnego. Podstawowym czynnikiem jest wysoka jakość kształcenia, wychowania i opieki przyczyniająca się w przyszłości do wysokiej aktywności

zawodowej oraz umiejętności adaptacji do zmieniających się wymogów rynku pracy. Istotne jest dostosowanie treści i procesu kształcenia do potrzeb zmieniającej się rzeczywistości, które umożliwi lepsze przygotowanie do podjęcia współczesnych ról społeczno – zawodowych.

Cele strategiczne Raciborza w zakresie edukacji znalazły odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Miasta Racibórz na lata 2012 - 2020, która zakłada wzrost rangi Miasta Racibórz jako ośrodka edukacji o znaczeniu regionalnym oraz zwiększenie kapitału intelektualnego Raciborza. Rozwój systemu kształcenia na wszystkich jego szczeblach, od wysokiej jakości powszechnej edukacji przedszkolnej po kształcenie na poziomie akademickim, służyć powinien wydatnemu zwiększeniu kapitału intelektualnego Raciborza. Nowoczesna oferta edukacyjna uwzględniająca dynamiczny rozwój technik informacyjnych (...), promująca innowacyjność i kreatywność w myśleniu i działaniu, a także rozwijająca, wspierająca postawy oraz zachowania przedsiębiorcze, powinna stać się wyznacznikiem dla Raciborza. Przyjazna, otwarta raciborska szkoła powinna otworzyć się na bogactwo i różnorodność natury człowieka i rozwijać jego osobowość. Racibórz jako wyjątkowe miejsce do zdobywania wiedzy i kompetencji – edukacji umysłów i kształtowania postaw, w poszanowaniu dla cennych a ograniczonych zasobów środowiska; edukacji spełniającej najwyższe współczesne standardy.

2. Wyzwania stojące przed oświatą

Rozwój edukacji powinien być rozpatrywany z uwzględnieniem procesów globalnych. Autorzy opracowania *Jak będzie zmieniać się edukacja? Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia* zwracają uwagę, że zarówno dostęp do zagranicznych rynków pracy jak i rozwój rynku e-usług sprawiają, że polscy uczniowie muszą być przygotowani do aktywności osobistej i zawodowej w przestrzeni międzynarodowej – realnej i wirtualnej. Ten rozwój kompetencji jest kluczowy, by nasz kraj mógł niwelować różnice w rozwoju cywilizacyjnym i konkurować na rynkach międzynarodowych. Jakich kompetencji będą potrzebować uczniowie aby sprawnie i kreatywnie poruszać się w przestrzeni międzynarodowej? Jak sprawić by szkoła faktycznie wyposażała uczniów w wiedzę i umiejętności (np. uczenia się, komunikowania się, zarządzania procesami itp.), które będą im potrzebne w nieistniejącym jeszcze świecie?

Charakteryzujące współczesny świat dynamiczne zmiany będą w istotny sposób wpływać na obszar edukacji (na wszystkich poziomach kształcenia), na który jednocześnie oddziaływać będą inne złożone czynniki, takie jak:

1. Procesy demograficzne: Zmiany demograficzne w kolejnych dwóch dekadach będą poważnym wyzwaniem dla wszystkich systemów edukacyjnych w Unii Europejskiej. W perspektywie kolejnych lat także w Polsce spadnie liczba osób w najmłodszych grupach wiekowych a wzrośnie liczba osób starszych. Możliwe będzie zwiększenie aktywności JST w zakresie racjonalizacji sieci szkolnej, w tym poprzez możliwość formalnego łączenia szkół.
2. Finanse: Z danych GUS wynika, że coraz więcej samorządów gminnych musi dokładać do oświaty środki własne, ponieważ subwencja oświatowa nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków. Należy brać pod uwagę fakt, że wydatki na oświatę będą maleć. Może to przyczynić się do wzrostu znaczenia edukacji na odległość (wykorzystanie komputera, internetu i jego zasobów). Istotne staje się znaczenie technologii w edukacji.
3. Technologie: Każde kolejne pokolenie będzie w coraz większym stopniu związane z technologiami. Wpływ technologii na nasze życie będzie coraz silniejszy, co stwarza dobrą okazję do wykorzystania ich do celów edukacyjnych. Obecne trendy wskazują, że w niedalekiej przyszłości większe znaczenie będzie miała edukacja z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i zasobów cyfrowych.

4. Osobiste preferencje i potrzeby edukacyjne: Współcześnie za sprawą internetu powstała nowa, dynamiczna i nieskończona przestrzeń dla wielowymiarowych działań edukacyjnych. Przestrzeń, która może być wypełniana coraz to nowymi zasobami edukacyjnymi przez samych użytkowników internetu, i która staje się coraz atrakcyjniejszą alternatywą dla dotychczasowych kanałów uczenia się. Stwarza to możliwość wyboru, dostosowania stylu uczenia do osobistych preferencji. W najbliższych dekadach czynnik indywidualnych preferencji będzie istotnie wpływał na kształt edukacji. Powstawać będą alternatywy dla szablonowych i schematycznych form edukacji, jakie są typowe dla zestandaryzowanego systemu edukacji.

Oświata stoi przed poważnymi wyzwaniami: samorządy muszą racjonalizować swoje sieci szkolne, dostosowując je do zmian demograficznych, rozszerzać dostęp do edukacji przedszkolnej, przeciwdziałać rozwarstwieniu społecznemu w edukacji, dostosować szkoły do zmian na rynku pracy. Wyzwania te wymagają podejścia strategicznego, stąd przyszłość kraju w dużej mierze zależy od jakości polityki oświatowej samorządów. Strategie oświatowe jednostek samorządu terytorialnego będą miały bezpośredni wpływ na zajmowane przez Polskę miejsce na coraz bardziej konkurencyjnym globalnym rynku.

3. Kompetencje samorządu terytorialnego w zakresie edukacji

Po wprowadzeniu reformy ustrojowej naszego państwa zmieniły się kompetencje organów administracji publicznej w zakresie edukacji - poszczególne jednostki samorządu terytorialnego (województwa, powiaty i gminy) przejęły zakres obowiązków należących wcześniej do organów administracji rządowej. Od 1 stycznia 1999 r. wszystkie szkoły i placówki oświatowe prowadzone są przez jednostki samorządu terytorialnego, natomiast nadzór pedagogiczny nad nimi sprawuje minister edukacji narodowej i kuratorzy oświaty.

Miasto Racibórz realizuje zadania gminne, określone w ustawie o systemie oświaty:

Główne zadania gminy w zakresie edukacji publicznej to przede wszystkim:

- Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi oraz przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.
- Ustalanie sieci publicznych przedszkoli i szkół podstawowych, a także granic ich obwodów.
- Kontrola obowiązku nauki oraz prowadzenie w tym zakresie ewidencji dzieci i młodzieży w wieku od 3-18 lat.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty organ prowadzący odpowiada za działalność szkoły lub placówki. Głównymi zadaniami organu prowadzącego szkołę lub placówkę jest w szczególności:

- Zapewnienie warunków działania szkoły w tym zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.
- Wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie.
- Zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły lub placówki.
- Wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania i wychowania, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

- Sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół i placówek w zakresie spraw finansowych i administracyjnych.

Jednostki samorządu terytorialnego jako organy prowadzące szkoły i inne placówki oświatowe wywierają znaczący wpływ na jakość kształcenia dzieci i młodzieży na swoim terenie poprzez prowadzenie właściwej polityki oświatowej, zakładającej konstruowanie i przebudowywanie sieci szkół pod kątem potrzeb danej społeczności lokalnej. Stworzenie odpowiednich warunków edukacji zależy w dużej mierze od priorytetów lokalnej polityki. Istotnym zadaniem samorządu jest zapewnienie dobrej bazy wyposażenia materialnego szkół oraz dbałość o właściwy stan techniczny infrastruktury oświatowej, a z drugiej strony wspomaganie szkół w ich rozwoju, współpraca ze środowiskami lokalnymi i placówkami oświatowymi na rzecz rozpoznania potrzeb edukacyjnych i ich realizacji.

Ważne jest również wpływanie na jakość kształcenia w szkołach poprzez wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli i kadry kierowniczej szkół, monitorowanie funkcjonowania szkół w celu zapewnienia dobrych efektów kształcenia, wychowania i opieki. Przy realizacji powyższych zadań istotne znaczenie odgrywają możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego, niezależnie od zapewnionych ustawowych gwarancji otrzymywania środków finansowych na realizację zadań oświatowych.

II. Kierunki polityki oświatowej Miasta Racibórz na lata 2017 – 2022

Celem polityki oświatowej Miasta Racibórz winna być dbałość o jakościowy rozwój edukacji w mieście zarówno w wymiarze ogólnym, odnoszącym się całościowo do sieci szkolnej, jak również w wymiarze jednostkowym dotyczącym każdej ze szkół i placówek oświatowych. Zgodnie z wypracowaną przez środowisko oświatowe wizją wszystkie przedszkola i szkoły winny być:

- ❖ dostępne dla dzieci i młodzieży,
- ❖ o wysokim poziomie kształcenia, opieki i wychowania,
- ❖ funkcjonujące w dobrych warunkach i nowocześnie wyposażone,
- ❖ kreujące społeczeństwo informacyjne,
- ❖ efektywnie zarządzane.

Analiza uwarunkowań demograficznych, społecznych i ekonomicznych, rekomendacje wynikające z raportu pn. „Analiza sieci raciborskich szkół”, a także propozycje działań wypracowane przez środowisko oświatowe, z jednoczesnym uwzględnieniem przewidywanych zmian programowo – strukturalnych w systemie oświaty i wyzwań stojących przed edukacją, stanowią podstawę ustalenia kierunków zmian w raciborskiej oświacie i sposobów ich przeprowadzenia. Kierunki polityki oświatowej Miasta Racibórz są następujące:

1. Sieć szkolna

1.1. Uzasadnienie działań

Niż demograficzny jest jednym z najważniejszych wyzwań dla oświaty a jego znaczenie dla lokalnego systemu oświatowego jest następujące:

- Malejąca liczba uczniów w wielu szkołach oraz oddziałach klasowych prowadzi do obniżenia się efektywności ekonomicznej szkół (średnia liczba uczniów w oddziale klasowym; średnia liczba uczniów na jeden etat nauczycielski). Aby uniknąć istotnego wzrostu jednostkowych kosztów kształcenia (tj. kosztów w przeliczeniu na

jednego ucznia), konieczna jest konsolidacja sieci oddziałów (z tym wiąże się redukcja zatrudnienia nauczycieli).

- Rosnące koszty jednostkowe powodują konieczność konsolidacji sieci szkół (zamykanie małych szkół i łączenie małych oddziałów w szkołach), co rodzi opór społeczny. Samorządy muszą wybierać: utrzymanie małych placówek i zgoda na zwiększenie wydatków na oświatę albo trudne decyzje grożące konfliktem społecznym.
- Potrzeba obniżenia poziomu zatrudnienia nauczycieli w szkołach (trudność stanowią ograniczenia ustawowe i względy społeczne). Samorządy muszą wybierać: obniżenie poziomu zatrudnienia (zwolnienie „nadmiarowych” nauczycieli) lub zapewnienie im w szkołach dodatkowych miejsc pracy, co zwiększa koszty. Ponadto wysokie koszty redukcji (odprawy) opóźniają korzyści ekonomiczne, co zmniejsza motywację samorządów do takich działań.

W następstwie procesów demograficznych zmieniać się będzie struktura dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Konieczne będzie takie dostosowanie liczby samych szkół, jak i oddziałów, aby odpowiadała ona zapotrzebowaniu (wartości te nie będą miały charakteru ciągłego, lecz będą podlegać okresowym, cyklicznym wahaniom). Zmiany powinny być prowadzone na poziomie poszczególnych obszarów miasta w taki sposób, aby jak najlepiej dopasować rozmieszczenie placówek do rzeczywistego zapotrzebowania na terenie miasta i poszczególnych dzielnic. Konieczne jest także uwzględnienie ogólnych zmian w profilach edukacyjnych.

Prognozy demograficzne dla Miasta Racibórz implikują konieczność systematycznego monitorowania sieci publicznych szkół i przedszkoli oraz przygotowywania propozycji zmian i sposobów ich przeprowadzenia. Projektowane zmiany będą miały na celu przede wszystkim:

- ❖ optymalne wypełnienie obiektów oświatowych w wyniku łączenia placówek lub wprowadzania dodatkowych zadań edukacyjnych, zmierzające do obniżenia kosztów kształcenia ucznia,
- ❖ racjonalne zagospodarowanie obiektów oświatowych (zwolnionych w wyniku racjonalizacji sieci szkolnej) na cele związane z realizacją zadań Miasta Racibórz.

Istotne będzie badanie aspiracji edukacyjnych młodzieży szkolnej w oparciu o corocznie dokonywany nabór do szkół. Znaczenie w kształtowaniu sieci szkół powinno mieć także uwzględnianie potrzeb środowiskowych mieszkańców Raciborza, a także zmian urbanistycznych i administracyjnych.

1.2. Działania

- Bieżące monitorowanie sieci szkół i placówek pod kątem: dostępności, kosztów utrzymania, liczby uczniów, z uwzględnieniem rozwoju urbanistycznego miasta oraz potrzeb jego mieszkańców.
- Łączenie przedszkoli i szkół w zespoły w sposób umożliwiający optymalne wypełnienie obiektów oświatowych i poprawę jakości zarządzania oraz efektywności działań programowo - organizacyjnych.
- Racjonalizowanie sieci szkolnej poprzez zmianę obwodów szkół, łączenie placówek w zespoły.

- Przeznaczenie zwolnionych obiektów oświatowych na placówki edukacyjno-opiekuńcze w tym: świetlice środowiskowe, centra edukacyjne, obiekty rekreacyjno-sportowe.
- Analizowanie potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie kształcenia specjalnego w oparciu o szkoły ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi i oddziałami specjalnymi.
- Rozwiązanie kwestii sportu szkolnego poprzez tworzenie w szkołach, na każdym etapie edukacyjnym, oddziałów sportowych.

1.3. Ocena możliwości i skutków finansowych

Realizacja działań w zakresie kształtowania sieci szkolnej pod kątem potrzeb społecznych, wynikających z rozwoju Miasta Racibórz, z uwzględnieniem uwarunkowań demograficznych i możliwości finansowych, powinna zaowocować optymalizacją wydatków na kształcenie w poszczególnych typach szkół a docelowo ograniczeniem ogólnych wydatków na oświatę. Ograniczenie kosztów kształcenia w szkołach może także skutkować zmniejszeniem wielkości dotacji na oświatę niepubliczną. Powyższe działania umożliwią także koncentrację zaoszczędzonych środków finansowych na uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej Raciborza zarówno pod względem dydaktycznym (zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne) jak również infrastruktury (baza lokalowa i wyposażenie) na wszystkich etapach edukacyjnych, zwiększając konkurencyjność raciborskiej oświaty.

2. Dostępność oferty edukacyjnej

2.1. Uzasadnienie działań

W najbliższych latach w Raciborzu zapotrzebowanie na ofertę edukacyjną na wszystkich etapach kształcenia, począwszy od przedszkoli, będzie zróżnicowane (wskutek falowania wyżów i niżów demograficznych nie będzie miało ono charakteru ciągłego, lecz będzie podlegało dalszym okresowym wahanom).

Zmniejszająca się do 2022 r. liczba dzieci w wieku przedszkolnym nie powinna skutkować ograniczeniem liczby przedszkoli w mieście. Zachowanie obecnej liczby placówek, przy jednoczesnym elastycznym regulowaniu liczby miejsc, umożliwi dostosowanie oferty do bieżących potrzeb i pozwoli na utrzymanie wysokiego wskaźnika dostępności opieki przedszkolnej (istotne dla realizacji prorodzinnej polityki Miasta Racibórz).

W przypadku szkół podstawowych, według prognoz GUS, spodziewane jest zmniejszenie liczby dzieci w wieku 7-12 lat. Od roku 2019/20 łączna liczba uczniów szkół prowadzonych przez Miasto Racibórz będzie zdecydowanie niższa (o ponad 300 osób). W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 liczba uczniów szkół podstawowych będzie rosła ze względu na rozpoczęcie wygaszania gimnazjów. W roku 2022/23 rozpocznie się szybki spadek liczby uczniów spowodowany odchodzeniem klas powiększonych z powodu obniżenia wieku rozpoczynania obowiązku szkolnego. W roku 2024/25 nastąpi przejściowy wzrost liczby uczniów, po czym ich liczba ponownie zacznie spadać, ale tym razem już łagodnie. Okresy szybkiego spadku łącznej liczby uczniów szkół prowadzonych przez Miasto Racibórz przerywane będą dwuletnimi okresami względnej stabilizacji. Jednocześnie w najbliższych latach, z powodu zniesienia obowiązku szkolnego dla sześciolatków (decyzja o posłaniu dziecka do szkoły w gestii rodziców), znacznie utrudnione będzie planowanie zapotrzebowania na miejsca w edukacji wczesnoszkolnej. Mogą też wystąpić dodatkowe potrzeby w zakresie organizacji opieki świetlicowej (etaty).

2.2 Działania

- Poszerzanie i wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół i przedszkoli zapewniającej kształcenie istotnych kluczowych kompetencji i umiejętności, w oparciu o różnorodne programy wewnętrzne i zewnętrzne.
- Zapewnienie większej dostępności szkoły dla uczniów poprzez organizację zajęć w godzinach popołudniowych, zwłaszcza w placówkach zlokalizowanych na obrzeżach miasta.
- Wypracowanie systemu dofinansowania wstępu dzieci i młodzieży do instytucji kultury oraz korzystania z obiektów rekreacyjno - sportowych (z uwzględnieniem wszystkich etapów edukacyjnych).
- Umożliwienie nieodpłatnego dowozu uczniów na zajęcia realizowane w miejskich instytucjach.
- Poszerzanie oferty kształcenia integracyjnego oraz edukacji włączającej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Wzbogacenie oferty przedszkoli o dodatkowe zajęcia rozwijające uzdolnienia oraz wspomagające rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny dzieci.
- Tworzenie optymalnych warunków do kształcenia dzieci i młodzieży z deficytami rozwojowymi, pozyskiwanie specjalistów do pracy z dzieckiem w przedszkolach i szkołach.

2.3. Ocena możliwości i skutków finansowych

Działania będą finansowane ze środków pochodzących z budżetu Miasta Racibórz, a także ze środków zewnętrznych pochodzących z funduszy krajowych i unijnych w ramach realizowanych projektów edukacyjnych.

3. Jakość kształcenia

3.1. Uzasadnienie działań

Jakość kształcenia jest priorytetem polityki oświatowej naszego kraju, co ma odzwierciedlenie w przeprowadzanych w ostatnich latach reformach programowych i strukturalnych, mających na celu dostosowanie jej do zmieniających się potrzeb otaczającej rzeczywistości. Motorem zmian są wyzwania, w tym m.in.: wpływ technologii cyfrowych, demografia (wyludnienie, starzenie się społeczeństwa), migracje ekonomiczne czy zjawisko wykluczenia społecznego. Natomiast ich celem jest poprawa jakości kształcenia w polskich szkołach.

Organ prowadzący ma możliwość dokonywania oceny jakości kształcenia w prowadzonych przez siebie szkołach w oparciu o raporty z ewaluacji zewnętrznych, analizy wyników oceniania przez zewnętrzne czy EWD i własne dokonywane przez same szkoły bądź JST. Samorządy są odpowiedzialne nie tylko za zapewnienie szkołom właściwych warunków materialnych i finansowych, ale także za poziom nauczania w swoich szkołach; w tym celu mogą wdrażać projakościową politykę oświatową.

Istotne w zorientowanej na jakość polityce oświatowej samorządu jest przede wszystkim udzielanie szkołom wsparcia w tych obszarach ich funkcjonowania, w których nie potrafią dostrzec lub rozwiązać trudnych problemów, przy jednoczesnym zagwarantowaniu im autonomii w przygotowaniu i wdrażaniu wszelkich programów podniesienia jakości nauczania. Istotne jest tworzenie atmosfery współpracy merytorycznej między szkołami, skłaniającej do wymiany doświadczeń i korzystania z dobrych praktyk, ważne wraz ze wzrostem znaczenia nauczania problemowego, w tym zwłaszcza projektowego, sprawiającego, że edukacja coraz częściej

wychodzi poza sale lekcyjne. Wymaga to także tworzenia środowiska edukacyjnego, dla którego wiedza i umiejętności uczniów są ważną wartością społeczną.

Dzięki tym zmianom w edukacji rozszerzają się możliwości działań realizowanych przez samorządy nastawione na wysoką jakość edukacji. Jak wynika z przeprowadzonych badań, dobry system edukacyjny charakteryzuje m.in.:

- ❖ optymalna liczba szkół i nauczycieli,
- ❖ decentralizacja uprawnień finansowych i administracyjnych,
- ❖ jawna alokacja funduszy przeznaczonych na edukację,
- ❖ jawność danych dotyczących wyników (udostępnianych opinii publicznej),
- ❖ określone ścieżki edukacji uwzględniające potencjał i zainteresowania młodzieży,

Miasto Racibórz stwarzając możliwości coraz lepszej pracy szkół i nauczycieli, wytworzyło, m.in. w oparciu o współpracę ze środowiskiem akademickim, warunki stymulujące szkoły do wdrażania nowatorskich rozwiązań (innowacje, eksperymenty pedagogiczne, projekty edukacyjne, badanie przyrostu wiedzy uczniów). Ponadto dzięki monitorowaniu osiągnięć uczniów może formułować zarówno obiektywną ocenę stanu obecnego, jak i konkretne zadania i cele na najbliższe lata.

3.2. Działania

- Tworzenie uwarunkowań do realizacji zadań edukacyjnych w ramach opracowanych modeli i standardów edukacyjnych dla przedszkoli, szkół.
- Zapewnienie warunków do nauczania na najwyższym poziomie języków obcych, informatyki oraz przedmiotów matematyczno – przyrodniczych, z uwzględnieniem doświadczalnej i eksperymentalnej realizacji podstawy programowej.
- Doskonalenie form współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w celu objęcia opieką edukacyjną uczniów szczególnie uzdolnionych.
- Promowanie szkół uzyskujących najlepsze wyniki dydaktyczne i wychowawcze i stwarzanie im warunków do dzielenia się doświadczeniami i dobrymi praktykami w pracy z uczniem.
- Organizowanie wsparcia dla szkół w tych obszarach, w których występują problemy (np. słabe wyniki nauczania, problemy wychowawcze).
- Wspieranie inicjatyw w zakresie wdrażania działań nowatorskich (innowacje i eksperymenty pedagogiczne, autorskie projekty edukacyjne).
- Współpraca z uczelnią, umożliwi korzystanie z pracowni specjalistycznych, uczęszczanie na wykłady i inne zajęcia oraz udział pracowników naukowych w prowadzeniu zajęć w szkołach.
- Opracowanie spójnego dla miasta systemu szkolenia sportowego dla dzieci i młodzieży w oparciu o oświatowe i miejskie obiekty sportowo – rekreacyjne.
- Stworzenie warunków do efektywnego kształcenia młodzieży uzdolnionej (koła zainteresowań, opieka naukowa oraz promowanie osiągnięć).
- Zapewnienie odpowiednich warunków i jakości kształcenia osób niepełnosprawnych, w tym warunków do indywidualizacji pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Wspieranie przedsięwzięć, inicjowanych przez szkoły i placówki oświatowe, promujących edukację prozdrowotną, ekologiczną i kulturalną.

3.3. Ocena możliwości i skutków finansowych

Działania będą finansowane ze środków pochodzących z budżetu Miasta Racibórz, a także ze środków zewnętrznych pochodzących z funduszy unijnych w ramach realizowanych projektów edukacyjnych.

4. Opieka i pomoc – wyrównywanie szans edukacyjnych

4.1. Uzasadnienie działań

W prognozie zmian ludnościowych dla Raciborza, w perspektywie do 2022 r., przewiduje się zwiększanie dysproporcji ekonomicznych i rosnący odsetek osób o niskich dochodach. Powoduje to konieczność stosowania programów wspierających rodziny najuboższe, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Dla dzieci z rodzin pochodzących ze środowisk defaworyzowanych ważne jest zapewnienie równego startu edukacyjnego, dostępności do przedszkoli, zajęć rozwijających zainteresowania, pomocy materialnej (dofinansowanie posiłków, podręczników czy kosztów dojazdu), a także organizowanie zajęć wyrównawczych dla uczniów mających trudności w nauce. Szkoła realizuje obowiązek państwa w zakresie wspierania wychowawczej funkcji rodziny i zwłaszcza na pierwszych etapach edukacyjnych ma duże możliwości wsparcia rodziców, ich pedagogizacji oraz wskazywania im problemów i metod ich rozwiązywania. Rodzice uczestniczą w procesie edukacji ich dzieci, stąd ogromną rolę w budowaniu prawidłowych relacji rodziców ze szkołą odgrywają nauczyciele. Współpraca tych dwóch środowisk wychowawczych daje większą możliwość organizowania zróżnicowanych i zindywidualizowanych form pomocy dla uczniów w sposób optymalnie efektywny.

W celu planowania i efektywnej realizacji różnorodnych działań pomocowych na rzecz dzieci i młodzieży istotne jest zapewnienie możliwości prowadzenia analiz, badań i ewaluacji dotyczących sytuacji społecznej uczniów, rodziców i nauczycieli oraz występujących problemów i potrzeb itd.), przedstawianych w formach raportów problemowych zawierających rekomendacje i wskazania.

4.2. Działania

- Rozwijanie i doskonalenie istniejącego systemu pomocy materialnej dla najbardziej potrzebujących uczniów (dożywianie, wyposażenie w niezbędne pomoce do nauki i odzież, wypoczynek).
- Uściślenie współpracy szkół i przedszkoli z ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami działającymi na rzecz wsparcia rodziny – diagnoza potrzeb dziecka i koordynowanie działań na rzecz rodziny „zaniedbanej”.
- Wdrażanie kompleksowych programów profilaktycznych w szkołach po rozpoznaniu ich problemów, a także inicjowanie na ich terenie działań profilaktycznych wynikających z analizy i badania problemów pojawiających się wśród uczniów.
- Stworzenie „bazy” nauczycieli wykwalifikowanych do specjalistycznej pracy z dziećmi i młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych (surdopedagogów, tyflopédagogów itp.).
- Wspomaganie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci pochodzących z różnych środowisk poprzez rozszerzenie i wzbogacenie oferty edukacyjnej oraz zapewnienie opieki i specjalistycznej pomocy.
- Eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń, w tym zaburzeń zachowania u uczniów, ze względu na zmianę środowiska edukacyjnego - objęcie wsparciem dzieci

rozpoczynających edukację szkolną poprzez organizowanie odpowiednich warunków kształcenia, pomoc w nauce, dodatkowe zajęcia rozwijające funkcje poznawcze, emocjonalne i społeczne oraz umożliwiające rozwój pasji i zainteresowań.

- Podjęcie działań na rzecz poszerzenia opieki stomatologicznej i pielęgniarstwa we wszystkich szkołach.
- Wspieranie szkół w zakresie realizacji inicjatyw mających na celu promowanie zdrowego stylu życia, edukację prozdrowotną uczniów oraz w zakresie zapobiegania zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
- Poszerzanie oferty opiekuńczo - wychowawczej dla uczniów w zakresie opieki świetlicowej (także dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej) oraz w zakresie zagospodarowania czasu wolnego w okresie ferii letnich i zimowych (dla uczniów pozostających w mieście).

4.3. Ocena możliwości i skutków finansowych

Działania będą finansowane ze środków pochodzących z budżetu Miasta Racibórz jak również z dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa, a także w ramach realizowanych projektów edukacyjnych, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych.

5. Kadra pedagogiczna

5.1. Uzasadnienie działań

Wyzwaniem dla edukacji, w tym także dla systemu kształcenia oraz funkcjonowania kadry pedagogicznej, są kluczowe trendy oddziaływające na procesy edukacyjne (praktyka nauczania, uczenia się i kreatywność w szkole). Obserwuje się rosnące znaczenie:

- ❖ nowych technologii (środek wspierania rozwoju uczniów, narzędzie komunikowania się i socjalizacji i część życia młodych ludzi) - coraz większy ich wpływ na metody pracy, współpracy, komunikację i również na sukces zawodowy i osobisty,
- ❖ innowacyjności i kreatywności (innowacyjność oceniana jako jedna z najbardziej pożądanych cech w biznesie – na nią powinien być kładziony nacisk już w szkołach),
- ❖ edukacji nieformalnej, alternatywnej, w każdym czasie i miejscu (e-learning, czy zajęcia pozaszkolne).

Wdrożone w ostatnich latach zmiany programowe i strukturalne w oświacie, dotyczące wszystkich etapów edukacyjnych (nowe podstawy programowe, indywidualizacja procesu kształcenia, pomoc psychologiczno – pedagogiczna), sprawiły, że doskonalenie i doksztalcanie nauczycieli stało się ważnym zadaniem dla wszystkich, którzy odpowiadają za jakość edukacji. W dalszym ciągu niezbędny jest stały monitoring funkcjonowania kadry pedagogicznej raciborskich szkół pod kątem aktualizacji wiedzy i umiejętności pedagogów, a także ich potrzeb dających poczucie stabilności i przewidywalności funkcjonowania w systemie edukacji.

Doskonalenie kadry to jeden z najważniejszych mechanizmów rozwoju edukacji i najskuteczniejsza droga do podnoszenia jakości oświaty na każdym poziomie: pojedynczego nauczyciela, dyrektora, szkoły (jako organizacji), wreszcie całego systemu oświaty. W programowaniu doskonalenia kadry pedagogicznej, realizowanego głównie w oparciu o posiadane własne zasoby i możliwości i przy znaczącym zaangażowaniu środków zewnętrznych, należy mieć na uwadze m.in. następujące potrzeby:

- ❖ kwalifikacje nauczycieli przedszkoli do nauczania języka obcego (język obcy w podstawie programowej wychowania przedszkolnego),
- ❖ wyposażenie nauczycieli w wiedzę i umiejętności w zakresie kształcenia matematycznego małego dziecka (w celu ograniczenia trudności z nauką przedmiotów ścisłych na kolejnych etapach edukacyjnych),
- ❖ praktyczne przygotowanie nauczycieli do wykorzystania technologii komunikacyjno– informacyjnych w nauczaniu.

Dla polityki oświatowej Miasta Racibórz kształcenie nauczycieli stanowi niezwykle ważny obszar edukacyjny, ponieważ dbałość o poziom i jakość przygotowania nauczycieli znajdzie odzwierciedlenie w poprawie funkcjonowania raciborskiej edukacji i będzie prowadzić do podnoszenia jakości kształcenia.

5.2. Działania

- Tworzenie dla nauczycieli odpowiednich warunków pracy, w tym motywacyjnego systemu wynagradzania, awansowania oraz doskonalenia, wyzwających kreatywność i odpowiedzialność za realizację zadań edukacyjno – wychowawczych.
- Podnoszenie jakości doskonalenia zawodowego nauczycieli we współpracy z uczelniami wyższymi i ośrodkami doskonalenia, przy wykorzystaniu programów i środków europejskich.
- Poszerzanie oferty doskonalenia dla nauczycieli w oparciu o zdiagnozowane potrzeby przedszkoli i szkół, w tym organizacja studiów podyplomowych odpowiadających potrzebom środowiska oświatowego, we współpracy z uczelniami.
- Monitorowanie systemu doradztwa metodycznego dla nauczycieli, podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jego jakości, w tym rozwój doradztwa przywarsztatowego w formie *Szkoły ćwiczeń*.
- Prowadzenie sieci współpracy i samodoskonalenia dla nauczycieli różnych przedmiotów na wszystkich etapach edukacyjnych, w celu zapewnienia ciągłości realizacji podstawy programowej.
- Wsparcia psychologów, pedagogów i wychowawców, mającego na celu wspieranie i kierunkowanie działań wychowawczych, profilaktycznych, terapeutycznych oraz zapobieganie wypaleniu zawodowemu z powodu obciążenia rozwiązywanych problemami dzieci i młodzieży.
- Zapewnienie kompleksowego doskonalenia nauczycieli w zakresie indywidualizacji pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Stworzenie bazy danych nauczycieli specjalistów w zakresie wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Doskonalenie kadry pedagogicznej w zakresie stosowania technologii informacyjno - komunikacyjnych w procesie kształcenia.
- Tworzenie zaplecza kadry nauczycielskiej w deficytowych przedmiotach i kierunkach.

5.3. Ocena możliwości i skutków finansowych

Działania będą finansowane ze środków, ujmowanych corocznie w budżecie Miasta Racibórz na zadanie Doksztalanie i doskonalenie nauczycieli (Dział 801), w wysokości do 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe, a także ze środków zewnętrznych (unijnych) stanowiących dofinansowanie do projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020 w ramach Osi priorytetowej IX Wysoka jakość edukacji.

6. Zarządzanie oświatą

6.1. Uzasadnienie działań

Decentralizacja zarządzania oświatą powoduje wzrost odpowiedzialności jednostek samorządu terytorialnego prowadzących przedszkola i szkoły za trafność decyzji i efektywność działań podejmowanych w obszarze lokalnej edukacji. Oznacza to, że wszystkie trudności, przed którymi stoi oświata, mogą być rozwiązywane głównie przez samorządy albo w bardzo bliskiej współpracy z nimi. Nowe kompetencje JST to także konieczność doskonalenia umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania lokalną oświatą.

Wyzwania stojące przed edukacją oraz dokonujące się w niej przemiany stawiają osoby zarządzające w tym sektorze przed koniecznością weryfikacji dotychczasowych sposobów zarządzania i poszukiwania nowych rozwiązań. Istotne dla kierowania szkołą jest szerokie spojrzenie na rolę, jaką ma do odegrania dyrektor szkoły, która nie może ograniczać się tylko do bycia administratorem czy menedżerem edukacji. Dyrektor szkoły powinien przejawiać wysokie poczucie odpowiedzialności za szkołę i kształtowanie korzystnych warunków kształcenia, wychodzić naprzeciw potrzebom edukacyjnym uczniów, współpracować na rzecz innych, mądrze wspierać pracę i rozwój zawodowy nauczycieli, podejmować strategiczne decyzje co do kierunku rozwoju szkoły oraz wykorzystywać wszystkie dostępne środki na rzecz podniesienia jakości pracy i rangi szkoły.

Wymogiem czasu jest, by dyrektor stawał się innowacyjnym menedżerem, który potrafi stale na nowo modelować działania swoje i otoczenia, otwartym na zmiany i coraz lepiej przygotowanym do pełnienia swojej funkcji. Konieczne jest innowacyjne podejście do zarządzania, by szkoła i przedszkole lepiej odpowiadały na zmieniające się potrzeby edukacyjne i skuteczniej wykorzystywały potencjał nauczycieli, uczniów i rodziców. By spełnić oczekiwania społeczne, dyrektor powinien zmienić postrzeganie swojej dotychczasowej roli i styl dyrektora-zarządcy przekształcić w styl dyrektora-lidera potrafiącego budować wartości szkoły w oparciu o dialog, porozumienie i partycypację społeczną z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania należy w szczególności mieć na uwadze potrzebę przygotowania nowo powoływanej kadry kierowniczej jednostek, która będzie w stanie sprostać obecnym i przyszłym wyzwaniom.

6.1. Działania

- Systematyczne diagnozowanie potrzeb kadry kierowniczej, dotyczących doskonalenia, podnoszenia kwalifikacji w zakresie zarządzania jednostką oświatową, wymiany doświadczeń i prezentacji dobrych praktyk oraz organizowanie wsparcia w wymienionych aspektach.
- Tworzenie możliwości zdobywania przez kadrę dyrektorską wiedzy i doświadczeń w zakresie wdrażania nowych rozwiązań w zarządzaniu w oświacie oraz reagowania na wyzwania i zmieniające się potrzeby edukacyjne.
- Utworzenie sprawnego systemu samodoskonalenia kadry zarządzającej w oparciu o sieci współpracy i zespoły wsparcia. Aktywizacja zespołów samokształceniowych kadry kierowniczej na poszczególnych poziomach edukacyjnych w związku z nowymi wyzwaniami postawionymi przez reformę oświaty.
- Zbudowanie bazy ekspertów z zakresu zarządzania instytucjami oświatowymi, prawa pracy, prawa rodzinnego i innych, służącej wsparciem doradczym dyrektorom jednostek oświatowych.

- Stwarzanie warunków do wykorzystywania dostępnych programów i platform w zarządzaniu oraz wsparcia pracy dyrektorów przez lokalne sieci IT (rozwój infrastruktury sieciowej).
- Wzmocnienie autonomii dyrektora w zakresie zarządzania jednostką oświatową oraz wdrożenie systemu motywacyjnego na rzecz działań podnoszących jakość kształcenia.
- Doskonalenie oświatowej kadry kierowniczej w zakresie stosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w zarządzaniu i administrowaniu jednostką oświatową.
- Tworzenie uwarunkowań umożliwiających systematyczną poprawę wynagrodzenia pracowników administracji i obsługi.
- Usprawnienie przepływu informacji pomiędzy jednostkami oświatowymi a organem prowadzącym w realizacji działań w obszarze rachunkowości i finansów publicznych.
- Modernizacja i usprawnianie zarządzania w jednostce obsługującej placówki oświatowe w zakresie płacowo - finansowo-księgowym, obejmującym również zamówienia publiczne.

6.2. Ocena możliwości i skutków finansowych

Działania będą finansowane ze środków, ujmowanych corocznie w budżecie Miasta Racibórz na zadanie Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli (Dział 801), w wysokości do 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe, a także ze środków zewnętrznych (unijnych) stanowiących dofinansowanie do projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

7. Baza oświatowa

7.1. Uzasadnienie działań

Nowoczesna edukacja oznacza m.in. nowe podejście do architektury i wyposażenia obiektów oświatowych, rozbudowaną i zaawansowaną sieć teleinformatyczną pozwalające na kształcenie w warunkach poprawiających efektywność i komfort nauki (np. prawidłowe oświetlenie sali, właściwa akustyka pomieszczenia). Bezpieczeństwo i komfort to warunki niezbędne do prawidłowego funkcjonowania każdej szkoły. Nowoczesne przedszkole, plac zabaw czy obiekt rekreacyjno-sportowy to miejsca wymagające zastosowania najbardziej zaawansowanych i sprawdzonych rozwiązań architektonicznych i technicznych. W edukacji XXI w. technologie odgrywają i będą odgrywać coraz ważniejszą rolę, a innowacyjne podejście do procesu kształcenia jest podstawą sukcesu cywilizacyjnego współczesnego społeczeństwa.

W najbliższych latach konieczna jest kontynuacja zadań remontowych w zakresie wymiany pokryć dachowych, stolarki okiennej, podłóg, modernizacji wentylacji, wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia, remontów pomieszczeń sanitarnych, wewnętrznej i zewnętrznej instalacji wodno - kanalizacyjnej oraz deszczowej. Typowanie zakresu tych robót i harmonogramu ich realizacji ustalane będzie na podstawie okresowych przeglądów technicznych i potrzeb wynikających z bieżącej eksploatacji, jak i zaleceń państwowych organów kontrolujących (Państwowy Komendant Straży Pożarnej, Powiatowy Inspektorat Sanitarny itp.).

Dalszą poprawę stanu bazy oświatowej, poprzez realizację zadań inwestycyjno - modernizacyjnych i remontowych, przewiduje się w następujących blokach programowych: Modernizacja infrastruktury sportowej; Termomodernizacja obiektów oświatowych; Dostosowanie bazy oświatowej do wymagań wynikających z obowiązujących przepisów; Realizacja programu przystosowania obiektów oświatowych dla osób niepełnosprawnych; Wyposażenie szkół w nowoczesne pracownie dydaktyczne.

7.2. Działania

- Monitorowanie potrzeb w zakresie poprawy infrastruktury oświatowej, w tym monitorowanie stanu technicznego budynków i innych obiektów szkolnych oraz terenów przyszkolnych.
- Dokonywanie kompleksowych remontów i modernizacji szkół i placówek oświatowych wg ustalonego harmonogramu, a także bieżące dostosowanie infrastruktury szkół i placówek do obowiązujących wymagań technicznych i potrzeb (remont, naprawa istniejących urządzeń i sprzętów oraz zakup nowych, niezbędnych sprzętów).
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych (krajowych i zagranicznych) na realizację remontów oraz inwestycji programowych i zadań inwestycyjnych w zakresie infrastruktury oświatowej (nowe obiekty sportowe i inne nowe obiekty na cele oświatowe).
- Modernizacja obiektów i instalacji w kierunku minimalizacji kosztów. Kontynuowanie działań termomodernizacyjnych obiektów oświatowych.
- Budowa nowych, a także modernizacja istniejących obiektów sportowych.
- Zwiększenie nakładów na wyposażenie pracowni przyrodniczych i komputerowych w szkołach w zakresie zapewniającym pełną realizację podstawy programowej w aspekcie doświadczalnym i eksperymentalnym.
- Dostosowywanie wybranych obiektów szkół i placówek do potrzeb osób niepełnosprawnych, na wszystkich poziomach edukacyjnych.
- Modernizacja bloków kuchennych w przedszkolach, wymiana przestarzałego wyposażenia.
- Rozpoznawanie potrzeb w zakresie montażu klimatyzacji w obiektach przedszkolnych z uwagi na znaczny wzrost temperatur w okresie letnim i poprawę komfortu pracy.
- Współpraca z miejskimi instytucjami związanymi ze sportem w celu racjonalnego, efektywnego wykorzystania istniejącej i nowo tworzonej bazy sportowej z uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

7.3. Ocena możliwości i skutków finansowych

Zadania remontowo - inwestycyjne w latach 2017 - 2022 będą w znacznej części finansowane ze środków własnych Miasta Racibórz. Pozostałe środki będą pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych, tj. funduszy unijnych i rządowych w ramach programów poprawy infrastruktury edukacyjnej, w tym infrastruktury sportowej, a także funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

8. Wyposażenie szkół i placówek oświatowych w sprzęt i pomoce dydaktyczne

8.1. Uzasadnienie działań

Obecnie coraz większe znaczenie ma, i będzie miała w przyszłości, edukacja z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i zasobów cyfrowych. Technologie są w coraz większym stopniu środkiem wspierania rozwoju uczniów, narzędziem komunikowania się i socjalizacji (podstawowe narzędzie podtrzymywania kontaktu, a zarazem spersonalizowane narzędzie edukacji), a kompetencje technologiczne stają się istotnym czynnikiem sukcesu niemal w każdej dziedzinie.

Innowacyjne metody kształcenia, wykorzystanie najnowszych mediów i narzędzi pracy, edukacja w chmurze oraz zmieniające się podejście do procesu edukacji – to wszystko stwarza nowe warunki oraz wyzwania dla rozwoju systemu kształcenia.

Dla raciborskiej oświaty konieczne będzie kontynuowanie działań związanych z wyposażeniem szkół w pracownie komputerowe ze stałym łączem do internetu. Sukcesywnie będzie wymieniany sprzęt w pracowniach informatycznych, które zostały zaadaptowane z sal dydaktycznych w ubiegłych latach. Ponadto w oparciu o prowadzone analizy potrzeb konieczne będzie uzupełnianie wyposażenia pracowni szkolnych w nowoczesny sprzęt audio-video, projektory multimedialne, tablice interaktywne, wdrażanie technologii informacyjnych, umożliwiających wykorzystanie komputera jako środka dydaktycznego na zajęciach z przedmiotów ogólnych.

W dalszym ciągu aktualne pozostaje zapewnienie szkołom odpowiedniej liczby stanowisk w pracowniach komputerowych (oddzielne dla każdego ucznia w grupie), oznaczające konieczność zwiększenia nakładów na sprzęt komputerowy w szkołach bądź na tworzenie większej niż dotychczas ilości grup na zajęciach z informatyki.

8.2. Działania

- Sukcesywne doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne, w tym programy multimedialne, umożliwiające dobre przygotowanie uczniów do sprawdzianu oraz rozwój zainteresowań i istotnych umiejętności.
- Doposażenie szkół w nowe pracownie informatyczne i nowoczesne programy dydaktyczne zgodne z nową podstawą programową, a także systematyczna wymiana bazy informatycznej we wszystkich typach szkół, w celu zapewnienia rozwoju umiejętności informacyjno - komunikacyjnych.
- Tworzenie i wyposażanie pracowni przedmiotów przyrodniczych (przyroda, fizyka, chemia, biologia, geografia) w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne, umożliwiające praktyczną i doświadczalną realizację podstaw programowych.
- Wyposażanie bibliotek szkolnych w nowoczesne urządzenia multimedialne, a także stałe wzbogacanie istniejących księgozbiorów.
- Wyposażenie sal gimnastycznych i boisk szkolnych w nowoczesny, zapewniający bezpieczeństwo sprzęt sportowy.
- Doposażenie świetlic szkolnych w gry i zabawki, a także przedszkolnych i szkolnych placów zabaw w atrakcyjny sprzęt rekreacyjny.

8.3. Ocena możliwości i skutków finansowych

Zadania w zakresie wyposażenia szkół i placówek oświatowych w latach 2017 - 2022 będą w znacznej części finansowane ze środków własnych Miasta Racibórz. Pozostałe środki będą pozyskiwane w formie dofinansowania z: budżetu państwa w ramach rządowych programów oraz ze środków unijnych.

III. Modele i standardy edukacyjne

Dla pełniejszej realizacji kierunków polityki oświatowej Miasta Racibórz, określonych na lata 2017 – 2022, ustala się modele i standardy edukacyjne dla przedszkoli i dla szkół na wszystkich etapach edukacyjnych, które są następujące:

1. Przedszkola

1.1. Model przedszkola:

- Przedszkole liczy co najmniej 2 oddziały.
- Grupa przedszkolna liczy od 20 do 25 dzieci.
- Pomoc nauczyciela w grupach dzieci 3-letnich i z dziećmi niepełnosprawnymi.
- Obiekt przedszkolny dostępny dla osób niepełnosprawnych.
- Plac zabaw wyposażony w atrakcyjny i bezpieczny sprzęt.
- Sale dydaktyczne wyposażone w sprzęt multimedialny i audiowizualny.
- Miejsca do zajęć tematycznych (teatralne, plastyczne, muzyczne).
- Czas pracy przedszkola dostosowany do potrzeb rodziców.

1.2. Standardy edukacyjne dla przedszkoli:

- Rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych zdolności i umiejętności dzieci oraz zapewnienie przepływu informacji o dziecku na wyższy poziom kształcenia.
- Działania na rzecz kształtowania postaw prozdrowotnych i proekologicznych.
- Zajęcia wspomagające rozwój fizyczny dziecka (rytmika, gimnastyka korekcyjna, taniec).
- Bezpłatne zajęcia dodatkowe rozwijające uzdolnienia dzieci.
- Edukacja włączająca dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla dzieci i ich rodziców (logopeda, psycholog, terapeuta, nauczyciele kształcenia specjalnego).
- Nauka języka obcego we wszystkich grupach przedszkolnych.
- Realizacja programów i projektów edukacyjnych.
- Pedagogizacja rodziców w zakresie opieki i rozwoju dziecka.

2. Szkoły podstawowe

1.1. Model szkoły:

- Szkoła liczy co najmniej 80 uczniów.
- Oddział liczy do 27 uczniów.
- Szkoła jednozmianowa.
- Wydzielony blok dla klas I - III.
- Sala gimnastyczna, salka do gimnastyki korekcyjnej, boisko wyposażone w odpowiedni sprzęt spełniający wymogi bezpieczeństwa.
- Sale dydaktyczne wyposażone w sprzęt multimedialny i audiowizualny, z dostępem do internetu.
- Świetlice z wyodrębnioną przestrzenią na kąciki tematyczne, wyposażone w sprzęt do zabawy oraz zabawki i gry edukacyjne.
- Biblioteka z czytelnią z dostępem do internetu.
- Szkolne place zabaw wyposażone w sprzęt rekreacyjno-sportowy.

- Warunki do spożywania gorących posiłków.
- Obiekt dostępny dla osób niepełnosprawnych.
- Organizacja opieki w świetlicy szkolnej dostosowana do potrzeb rodziców.

2.2. Standardy edukacyjne dla szkół podstawowych:

- Rozpoznawanie i rozwijanie uzdolnień dzieci.
- Edukacja włączająca dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Pomoc psychologiczno – pedagogiczna (logopeda, psycholog, pedagog, terapeuta).
- Zajęcia pozalekcyjne rozwijające pasje i zainteresowania uczniów.
- Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i rozwijania orientacji zawodowej.
- Zajęcia wspomagające rozwój fizyczny dziecka.
- Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze.
- Edukacja proekologiczna i prozdrowotna.
- Realizacja programów i projektów edukacyjnych.
- Obowiązkowa nauka pływania dla klas I - III.
- Programy wychowawcze w świetlicach ukierunkowane na rozwój osobowościowy dzieci, w tym programy specjalne dla dzieci najmłodszych.

IV. Struktura raciborskiej oświaty

Miasto Racibórz prowadzi do dnia 31 sierpnia 2016 r. 26 jednostek oświatowych. W ramach tej liczby funkcjonuje:

- ❖ 12 przedszkoli,
- ❖ 6 szkół podstawowych,
- ❖ 4 zespoły szkolno –przedszkolne,
- ❖ 4 gimnazja.

W Raciborzu funkcjonuje także 6 różnego rodzaju placówek niepublicznych (przedszkoli i szkół) prowadzonych przez inne organy.

4.1. Sieć i oferta gminnych placówek edukacyjnych

Raciborskie placówki oświatowe posiadają zróżnicowaną ofertę edukacyjną. W dzielnicy Ostróg zlokalizowane są jednostki wspierające proces edukacyjny uczniów niepełnosprawnych. W Przedszkolu Nr 24 przy ul. Bielskiej 2, oprócz oddziału specjalnego, działają również 2 oddziały integracyjne. W Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Cecylii 30 oraz w Gimnazjum Nr 2 przy ul. Elżbiety 14, na każdym poziomie kształcenia funkcjonuje oddział integracyjny. W Szkole Podstawowej Nr 15 przy ul. Słowackiego 48 w oddziałach IV-VI prowadzone są klasy sportowe o profilu pływackim oraz lekkoatletycznym. W Szkole Podstawowej Nr 18 przy ul. Ocickiej 52 w oddziałach IV-VI oraz w Gimnazjum Nr 3 przy ul. Żorskiej 2 w oddziałach I-III prowadzone są klasy z rozszerzonym wychowaniem fizycznym o profilu piłka siatkowa. Od 1 września 2009 roku w Gimnazjum Nr 5 przy ul. Opawskiej 81, dla uczniów wykazujących trudności w nauce, prowadzone są klasy przysposabiające do zawodu. Z dniem 1 września 2010 r. szkoła w dzielnicy Studzienna stała się bezobwodowa w konsekwencji przejścia nowej nazwy, tj. Szkołą Podstawową nr 5 dla Mniejszości Niemieckiej

1. Przedszkola

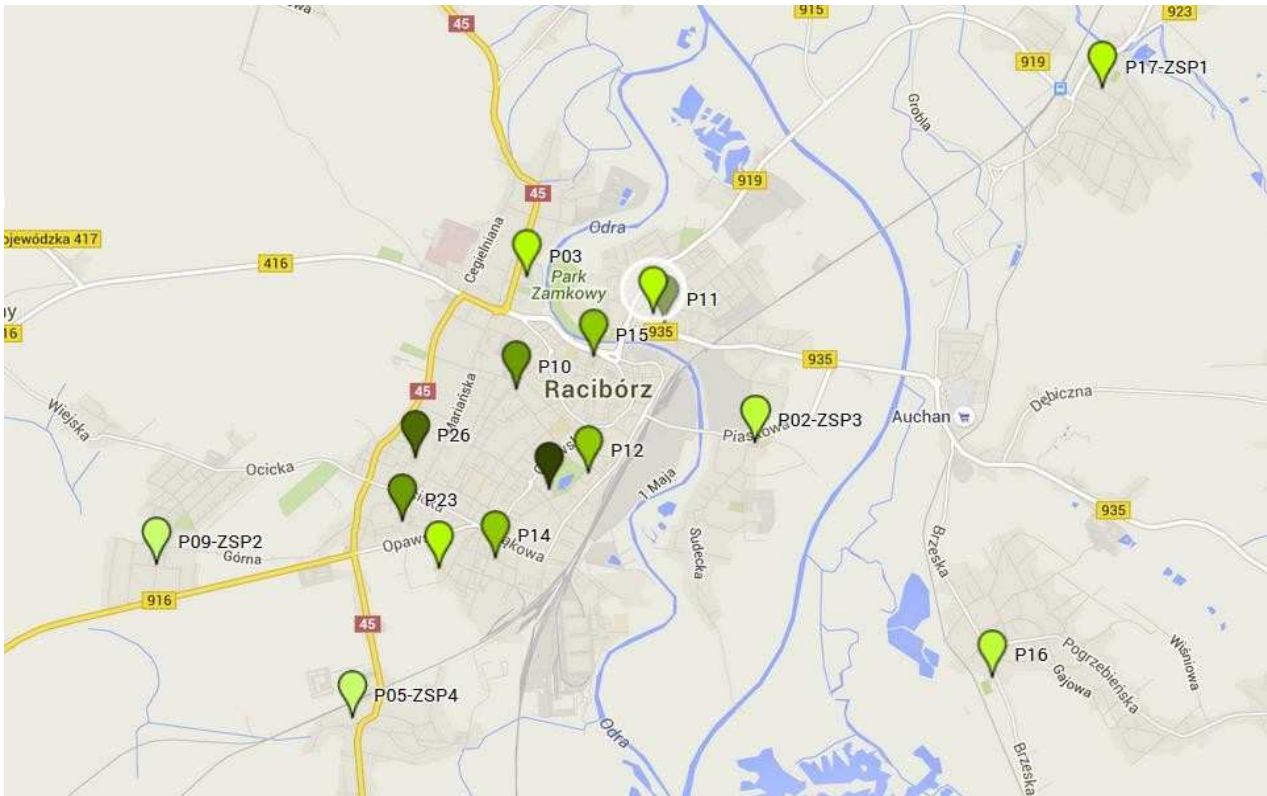
W Mieście Racibórz funkcjonuje 16 przedszkoli, w tym 4 w zespołach szkolno – przedszkolnych. Jedna placówka jest 2-oddziałowa (Przedszkole Nr 16 przy ul. Brzeskiej 54 w dzielnicy Brzezcie), trzy 3-oddziałowe (Przedszkole Nr 5 9 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 4 przy ul. Bojanowskiej 7 w dzielnicy Studzienna, Przedszkole Nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 3 przy ul. Sudeckiej 2 w dzielnicy Płonia oraz Przedszkole Nr 9 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 2 przy ul. Tuwima 1 w dzielnicy Ocice) osiem 4 -oddziałowych (Przedszkole Nr 3 im. Matki Polki przy ul. Kozielskiej 27, Przedszkole Nr 12 przy ul. Bema 6, Przedszkole Nr 14 przy ul. Słonecznej 31, Przedszkole Nr 15 im. Jana Brzechwy przy ul. Kowalskiej 1, Przedszkole Nr 20 im. Janusza Korczaka przy ul. Polnej 24a, Przedszkole Nr 23 im. Stefana Vajdy przy ul. Mysłowickiej 28, Przedszkole Nr 24 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnym przy ul. Bielskiej 2 oraz Przedszkole Nr 17 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 przy ul. Jordana 6 w dzielnicy Markowice), dwa 5-oddziałowe (Przedszkole Nr 26 przy ul. Żółkiewskiego 26 oraz Przedszkole Nr 10 przy ul. Ogrodowej 31) jedna 7-oddziałowa (Przedszkole Nr 11 im. Marii Konopnickiej przy ul. Jana 20) oraz jedna 8-oddziałowa (Przedszkole Nr 13 przy ul. Kochanowskiego 4).

Liczba wychowanków w przedszkolach w latach szkolnych 2012/2013 – 2016/2017

Rok szkolny	Liczba dzieci w publicznych przedszkolach	Liczba dzieci w niepublicznych	Razem
2012/2013	1575	119	1694
2013/2014	1597	166	1772
2014/2015	1516	246	1762
2015/2016	1368	234	1602
2016/2017	1561	247	1808

W dzielnicach ościennych średnio przedszkole liczy 58 wychowanków w 2 lub 3 grupach wychowawczych, natomiast w centrum miasta 115 uczniów w 4 lub 5 oddziałach. W roku szkolnym 2012/2013 do przedszkoli prowadzonych przez Miasto Racibórz uczęszczało 1575 wychowanków, co stanowi 89,60 % populacji. W roku szkolnym 2018/19, zakładając że podobny procent dzieci w wieku 3-5 lat zostanie zapisanych do placówek, liczba wychowanków powinna wynieść ok. 1650.

W Mieście Racibórz na poziomie edukacji przedszkolnej funkcjonują również 4 podmioty niepubliczne, które zapewniają zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla 247 wychowanków. Z dniem 1 marca 2009 r. rozpoczęło działalność Niepubliczne Przedszkole „Kubuś Puchatek” przy ul. Makuszyńskiego 1 prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Dzielnicy Sudół (40 dzieci), od 1 września 2010 roku Prywatne Przedszkole „Przedszkole Stokrotka” przy ul. Starowiejskiej 60, (105 wychowanków), następnie z dniem 1 czerwca 2013 r. prowadzi działalność Niepubliczne Przedszkole „Domowe Przedszkole”, które mieści się przy ul. Rybnickiej 37 i jest prowadzone przez Panią Justynę Oszust (21 wychowanków), kolejne Niepubliczne Przedszkole „Elfik Junior” (81 wychowanków) rozpoczęło swoją działalność z dniem 1 września 2013 r. i prowadzi działalność Raciborskie Centrum Opieki nad dziećmi Sp. z o. o.

Prognoza zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach do roku szkolnego 2022/2023

Rok	Liczba uczniów
2016/17	1561*
2017/18	1 683
2018/19	1 650
2019/20	1 570
2020/21	1 544
2021/22	1 521
2022/23	1 505

* * Od roku szkolnego 2016/2017 naukę w szkole podstawowej rozpoczęło 46 sześciolatków, to jest 9,38% wszystkich dzieci urodzonych w 2010 roku.

2. Szkoły Podstawowe

Miasto Racibórz prowadzi 6 samodzielnych szkół podstawowych (Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstańców Śląskich przy ul. Cecylii 30, Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego przy ul. Myśliwca 16 w dzielnicy Brzezcie, Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Ks. Stefana Pieczki przy ul. W. Polskiego 8, Szkoła Podstawowa Nr 13 im. Stanisława Staszica przy ul. Staszica 12, Szkoła Podstawowa Nr 15 z Oddziałami Sportowymi im. Jana III Sobieskiego przy ul. Słowackiego 48 oraz Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Książąt Raciborskich przy ul. Ocickiej 58) a także 4 funkcjonujące w zespołach szkolno-przedszkolnych (Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Noblistów Polskich w ZSP 3 przy ul. Sudeckiej 2 w dzielnicy Płonia, Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Tadeusza Kościuszki w ZSP 2 przy ul. Tuwima 1 w dzielnicy Ocice, Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Arki Bożka w ZSP 1 przy ul. Jordana 6 w dzielnicy Markowice oraz

Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa Nr 5 dla Mniejszości Niemieckiej im. Jana Brzechwy przy ul. Bojanowskiej 5 w dzielnicy Studzienna).

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w centrum miasta w roku szkolnym 20012/2013 oraz 2016/2017

Rok szkolny 2012/2013

Placówka	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów
SP 1	337	21,3
SP 4	233	19,9
SP 13	329	23,5
SP 15	549	23,9
SP 18	462	25,7
Razem	1910	22,9

Rok szkolny 2016/2017

Placówka	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów
SP 1	370	21,70
SP 4	221	20,09
SP 13	386	21,44
SP 15	559	21,50
SP 18	380	22,35
Razem	1916	21,44

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w dzielnicach ościennych w roku szkolnym 20012/2013 oraz 2016/2017

Rok szkolny 2012/2013

Placówka	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów
SP 3	126	18,0
SP 5	72	12,0
SP 14 w ZSP 1	122	20,3
SP 7 w ZSP 2	92	15,3
SP 2 w ZSP 3	91	14,8
Razem	503	16,1

Rok szkolny 2016/2017

Placówka	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów
SP 3	127	15,87
SP 14 w ZSP 1	113	18,14
SP 7 w ZSP 2	111	15,85
SP 2 w ZSP 3	108	15,42
SP 5 w ZSP 4	64	12,80
Razem	523	15,64

Największą placówką w centrum miasta jest SP 15, która liczy 559 uczniów, najmniejszą natomiast SP 4 – 221. Aktualnie statystyczna szkoła w centrum miasta liczy blisko 350 uczniów, w dzielnicy ościennej – 100. Średnia ilość dzieci w oddziale szkolnym w centrum wynosi prawie 23, w dzielnicy ościennej ponad 16.

Liczba uczniów w gminnych szkołach podstawowych w latach szkolnych 2008/2009 – 2016/2017

Rok szkolny	Liczba uczniów
2008/2009	2625
2009/2010	2556
2010/2011	2508
2011/2012	2519
2012/2013	2413
2014/2015	2524
2015/2016	2681
2016/2017	2439

Z dniem 16 lipca 2012 roku w gminnym rejestrze ewidencji pod poz. 9 została wpisana Katolicka Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. bł. Jana Pawła II w Raciborzu – Sudole przy ul. Makuszyńskiego 1, która począwszy od 1 września 2012 r., uzyskując od Prezydenta Miasta uprawnienia szkoły publicznej. Szkoła obecnie prowadzi nauczanie w klasach I oraz VI dla 30 uczniów. Wsparcie niepublicznych placówek przez gminę wyraża się przekazywaniem dotacji w kwocie ustalonej przez ustawę na jednego ucznia szkoły w wysokości otrzymanej subwencji oświatowej. Ponadto, podmioty raciborskie prowadzące niepubliczne placówki oświatowe, na mieniu gminy wspierane są przez miasto poprzez udostępnienie gminnych obiektów w formie wieloletniej umowy użyczenia.

Prognoza liczby uczniów szkół podstawowych do roku szkolnego 2030/2031

Rok	Liczba uczniów
2012/13	2 409
2013/14	2 416
2014/15	2 518
2015/16	2 700
2016/17	2 302
2017/18	3436 *
2018/19	3469 *
2019/20	3386
2020/21	3 003
2021/22	2 967
2022/23	2 813
2023/24	2 570 **
2024/25	2 840
2025/26	2 768
2026/27	2 724
2027/28	2 647
2028/29	2 614
2029/30	2 578
2030/31	2 546

* W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 liczba uczniów szkół podstawowych wzrosła ze względu na rozpoczęcie wygaszania gimnazjów oraz tworzenie klasy VII i VIII ośmioletnich szkół podstawowych.

** W roku 2022/23 nastąpi spadek liczby uczniów spowodowany odchodzeniem klas powiększonych z powodu obniżenia wieku rozpoczynania obowiązków szkolnych.

Poniższe zestawienie umożliwia porównanie wielkości obecnej bazy lokalowej szkół podstawowych z obecnymi liczbami ich uczniów.

Kalkulacyjne pojemności szkół podstawowych na jednej zmianie a liczby uczniów

Jednostka	Pojemność kalkulacyjna	Liczba uczniów (2016/2017)	Nadwyżka pojemności
SP01	450	370	80
SP02 (ZSP3)	180	108	72
SP03	150	127	23
SP04	276	221	55
SP05 (ZSP4)	150	64	86
SP07-ZSP2	240	111	129
SP13	390	386	4
SP14-ZSP1	120	113	7
SP15	804	559	245
SP18	558	380	178
Łącznie 10 szkół podstawowych	3 318	2439	879

3. Gimnazja

Miasto Racibórz prowadzi 4 gimnazja, do których uczęszcza 1102 uczniów w wieku 13-15 lat. Dwa znajdują się w kompleksie budynków sąsiadując bezpośrednio ze szkołami podstawowymi (Gimnazjum Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi im. Czesława Miłosza przy ul. Elżbiety 14 z SP 1 oraz Gimnazjum Nr 3 im. Augustyna Weltzla przy ul. Żorskiej 2 z SP 18). Natomiast Gimnazjum Nr 1 przy ul. Kasprowicza 4 oraz Gimnazjum Nr 5 im. Jana Pawła II przy ul. Opawskiej 81 funkcjonują samodzielnie.

Liczba uczniów w miejskich gimnazjach w latach szkolnych 2008/2009 – 2016/2017

Rok szkolny	Liczba uczniów
2008/2009	1759
2009/2010	1628
2010/2011	1517

2011/2012	1386
2012/2013	1331
2014/2015	1173
2015/2016	1117
2016/2017	1102

V. Jakość kształcenia

Jednym z coraz bardziej istotnych zadań jednostek samorządu terytorialnego jako organów odpowiedzialnych za zadania oświatowe jest wpływ na jakość kształcenia w prowadzonych przez nie szkołach. W ostatnich latach w szkołach, dla których Miasto Racibórz jest organem prowadzącym, realizowano wiele różnorodnych działań programowo-organizacyjnych na rzecz podnoszenia jakości kształcenia.

W ostatnim czasie nastąpił istotny rozwój współpracy ze środowiskiem akademickim dzięki wspólnej realizacji inicjatyw mających na celu wzbogacenie oferty szkół, podniesienie jakości kształcenia, promocję raciborskiej uczelni i wzmocnienie kształcenia zawodowego.

Realizowanych jest wiele działań ukierunkowanych na pracę z uczniem zdolnym, w tym między innymi:

- ❖ tworzenie szkolnych programów rozwijania i wspierania uzdolnień uczniów, a także opracowywanie indywidualnych programów rozwijania i wspierania uzdolnień dla poszczególnych uczniów,
- ❖ wsparcie dla uczniów szczególnie uzdolnionych (indywidualny tok nauki, opieka naukowa, dodatkowe zajęcia, stypendia motywacyjne),
- ❖ promowanie osiągnięć uzdolnionych uczniów (laureaci konkursów, turniejów i olimpiad).

Liczba laureatów i finalistów oraz liczba stypendystów w latach szkolnych 2013/2014 - 2016/2017

Rok szkolny	Liczba finalistów i laureatów	Nagrody w dziedzinie kultury i sztuki	Liczba stypendystów
2013/2014	17	1	88
2014/2015	12	1	98
2015/2016	20	2	176
2016/2017	12	7	137

Realizowane są także działania w ramach systemu badania przyrostu wiedzy uczniów raciborskich szkół z wykorzystaniem EWD (edukacyjna wartość dodana).

Wymiernym efektem przedstawionych działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia są utrzymujące się wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych na wszystkich poziomach kształcenia (szkoły podstawowe, gimnazja,). Należy zaznaczyć, że szkoły prowadzone przez Miasto Racibórz uzyskują corocznie wysokie wyniki na sprawdzianach i egzaminach i stale są one wyższe od średnich wyników województwa i kraju.

Wyniki egzaminów zewnętrznych na wszystkich poziomach edukacyjnych są analizowane zarówno przez same szkoły jak i organ prowadzący. Informacje udostępniane przez OKE służą do analiz porównawczych jakości pracy zarówno poszczególnych szkół w mieście, jak również do porównania wyników wszystkich szkół w zestawieniu z wynikami wojewódzkimi i krajowymi.

Wyniki sprawdzianu kompetencji w szkołach podstawowych w latach szkolnych 2014/2015 – 2015/2016

	2014/2015 część I j. polski i matematyka w pkt	2014/2015 część II język obcy w pkt	2015/2016 część I j. polski i matematyka w pkt	2015/2016 część II język obcy w pkt
kraj	65,81	78,28	67,89	79,32
Racibórz	69,25	82,40	68,29	80,67
SP1	68,48	81,42	67,20	80,80
SP2 z ZSP 3	65,67	79,60	52,90	60,60
SP3	63,82	71,41	72,50	65,30
SP4	65,92	75,68	57,40	72,00
SP5	72,16	88,91	73,40	78,80
SP7 z ZSP 2	78,50	89,86	72,10	77,20
SP13	62,31	81,92	63,50	73,40
SP14 z ZSP 1	76,29	93,52	55,10	74,40
SP15	72,40	79,20	70,00	79,80
SP18	67,50	82,91	60,80	73,50

VI. Opieka i pomoc – wyrównywanie szans edukacyjnych

W ostatnich latach rośnie zapotrzebowanie na opiekę świetlicową, dlatego też, wychodząc naprzeciw potrzebom rodziców, szkoły zwiększały liczbę godzin pracy świetlic szkolnych. Sytuacja ta dotyczy szkół podstawowych, szczególnie ze względu na dzieci najmłodsze, w tym sześciolatki, które od roku szkolnego 2009/10 mogły wcześniej rozpoczynać edukację szkolną, a od roku szkolnego 2014/15 były objęte obowiązkową edukacją.

Czas pracy świetlic szkolnych jest zróżnicowany, dostosowany do potrzeb rodziców i możliwości szkół. W 5 szkołach podstawowych świetlice funkcjonują 7 i więcej godzin dziennie. W większości szkół świetlice szkolne zapewniają dzieciom opiekę od godz. 6³⁰ do 16³⁰ lub 17⁰⁰.

W ramach rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”, którego celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów, dzieci i młodzież uczęszczające do szkół podstawowych i gimnazjów otrzymują pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników. Program ten służy rozszerzeniu podstawowej oferty pomocy materialnej udzielanej uczniom. W latach 2011 – 2016 z dofinansowania zakupu podręczników szkolnych skorzystało 1433 uczniów. W związku z zapewnieniem przez państwo od 2014 r. do 2017 r. wszystkim uczniom klas szkół podstawowych i gimnazjów darmowych podręczników program ten ulega modyfikacji pod względem jego odbiorców i automatycznie ulega zmniejszeniu liczba jego odbiorców. Obecnie jest skierowany do uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z takimi niepełnosprawnościami jak: słabowidzenie, niesłyszenie, słabosłyszenie, niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, z afazją, z autyzmem, z zespołem Aspergera oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność powyżej wymieniona.

Liczba uczniów i środki finansowe przeznaczone na realizację „Wyprawki szkolnej” w latach 2013-2016

Rok	Liczba uczniów	Kwota
2013	482	123.833,41 zł
2014	535	138.115,34 zł
2015	233	67.973,55 zł
2016	183	42.449,55 zł

Miasto Racibórz organizuje także dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół, zgodnie z ustawowym obowiązkiem zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół obejmuje realizację następujących zadań:

- ❖ dowożenie dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych w Raciborzu do szkół na terenie Miasta Racibórz,
- ❖ zwrot kosztów dowożenia uczniów niepełnosprawnych zamieszkałych w Raciborzu do szkół na terenie Miasta Racibórz przez opiekunów prawnych prywatnymi środkami transportu.

Uczniowie niepełnosprawni dowożeni do placówek oświatowych w latach szkolnych 2012/2013 - 2016/2017

Placówka	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
SP-1	5	7	7	4	4
G-2	2	1	1	4	8
P-24	2	1	1	1	1
Pozostałe szkoły na terenie miasta i ośrodki spoza Raciborza	15	18	19	33	42
Razem	24	27	28	42	55

Realizowane w szkołach programy edukacyjno – wychowawcze, uwzględniając aspekty sportowe, kulturalne, prozdrowotne i wychowawcze, zapewniają dzieciom i młodzieży prawidłowy rozwój psychofizyczny oraz wdrażają nawyki zdrowego stylu życia.

Placówki wychowania pozaszkolnego realizują wiele programów, w tym między innymi wychowawcze, edukacji artystycznej, edukacji regionalnej, sportowe, profilaktyczne. Promują one aktywny wypoczynek, przyczyniając się jednocześnie do zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

VII. Zatrudnienie w jednostkach oświatowych

W jednostkach oświatowych Miasta Racibórz, w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania, zatrudniona jest kadra pedagogiczna (nauczyciele) oraz pracownicy niepedagogiczni zapewniający obsługę administracyjną i organizacyjną. Pracownicy niepedagogiczni to pracownicy samorządowi, zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych oraz pomocniczych i obsługi, zgodnie z ustawą o pracownikach samorządowych z dnia 21 listopada 2008 r oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Ogółem liczba zatrudnionych pracowników w roku szkolnym 2016/2017 we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Racibórz wyniosła 898, z czego 652 to kadra pedagogiczna, co stanowi 598,28 etatów, 334 to pracownicy administracji oraz obsługi. Największa liczba nauczycieli pracowała w szkołach podstawowych i zespołach szkolno-przedszkolnych - 346. Pozostałe zatrudnione były w przedszkolach – 142 osób oraz w gimnazjach – 164 osoby.

7.1. Struktura zatrudnienia i wykształcenia kadry pedagogicznej

Zdecydowana większość spośród zatrudnionej kadry pedagogicznej pracowała w szkołach podstawowych – ponad 50%, zaś w gimnazjach i przedszkolach między 21 a 28 %. W każdym typie placówki oświatowej średni staż pracy nauczyciela wynosił ponad 15 lat. Wyższym wykształceniem magisterskim legitymowało się w gimnazjach 99% pracowników, w szkołach podstawowych - 97%, natomiast w przedszkolach - 91%.

Struktura wykształcenia kadry pedagogicznej w roku szkolnym 2016/2017

wykształcenie	przedszkola		szkoły podstawowe		gimnazja		razem
doktor	1	0,8%	0	0%	2	1%	3
wyższe mgr	130	91%	339	97%	162	99%	649
wyższe zaw.	3	2,2%	7	3%	0	0%	10
KN + SN	8	6%	0	0%	0	0%	8
liceum pedag.	0	0%	0	0%	0	0%	0
razem	142	100%	346	100%	164	100%	670

Na ogólną liczbę zatrudnionych nauczycieli w gminnych placówkach w roku szkolnym 2016/2017 stażyści stanowili 22 osoby, nauczyciele kontraktowi 80, mianowani 118 zaś dyplomowani 432.

7.2. Struktura zatrudnienia pracowników administracji i obsługi

Od września 2016 r. w gminnych placówkach oświatowych świadczyło pracę 334 pracowników niepedagogicznych łącznie na 279,95 etatach. Największa liczba osób zatrudniona była w przedszkolach – 49,96% (tj. 139,89 etatów), w szkołach podstawowych ponad 40,00% (112 etatów), zaś w gimnazjach prawie 10,04% (28,06 etatów). Wśród obsługi najliczniejszą grupę stanowiły osoby sprzątające obiekty – 50,35% (140,95 etatów) oraz zatrudnione w pionie kuchennym – 29,65% (83 etatów). Pozostałe 20,00%, tj. 56 etatów, to m.in. pomoc nauczyciela w przedszkolu (29,5 etatu), asystent nauczyciela w szkole (9 etaty), oraz woźni i konserwatorzy (17,5 etatu).

7.3. Doskonalenie zawodowe nauczycieli

Na podstawie zapisów ustawy Karta Nauczyciela i aktów wykonawczych Rada Miasta Racibórz podejmuje uchwałę w sprawie określenia form doskonalenia oraz podziału i rozliczania środków przeznaczonych na doskonalenie zawodowe. Założone wydatki w budżecie miasta stanowią blisko 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli i są przeznaczane na finansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach, w warsztatach oraz innych krótkich formach kształcenia; dofinansowanie do opłaty pobieranej przez uczelnie i szkoły wyższe za studia na kierunkach licencjackich, magisterskich, podyplomowych oraz kursach kwalifikacyjnych.

Dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2015 i 2016

rok	2015			2016		
	P	SP	G	P	SP	G
placówki						
kursy kwalifikacyjne	4	6	0	3	7	2
studia licencjackie	0	0	0	0	0	0
studia magisterskie	2	0	0	0	0	0
studia podyplomowe	12	13	6	8	15	5
razem	18	19	6	11	22	7

Dofinansowanie ze strony organu prowadzącego dokonuje się w oparciu o wieloletnie plany doskonalenia zawodowego przygotowane przez placówki oświatowe. Uwzględniają one potrzeby kadrowe określone w oparciu o dane demograficzne, ramowe plany nauczania oraz system wsparcia uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

VIII. Subwencja i wydatki na zadania oświatowe

8.1. Subwencja a wydatki gminy na zadania edukacyjne

Algorytm projektowania subwencji oświatowej ustalany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej od kilku lat nie zmienia się w sposób istotny. Z tego powodu statystyczna kwota przewidziana na kształcenie jednego ucznia nie ulega istotnemu zwiększeniu.

2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	wzrost w okresie 5 lat
5.163,09 zł	5.243,31zł	5.258,68 zł	5.278,072 zł	5.292,78 zł	o 129,70 zł (zaledwie o 2,5%)

Standard subwencji oświatowej każdego roku określa resortowe rozporządzenie. Do chwili obecnej w powyższym akcie nie określono standardowych kosztów kształcenia wynikających z ramowych planów nauczania, z organizacji kształcenia w klasach integracyjnych, sportowych, urlopów na poratowanie zdrowia nauczycieli czy też z obowiązku prowadzenia nauczania indywidualnego.

Według danych o uczniach wygenerowanych w Systemie Informacji Oświatowej naliczono należne gminie udziały subwencyjne w kolejnych latach budżetowych.

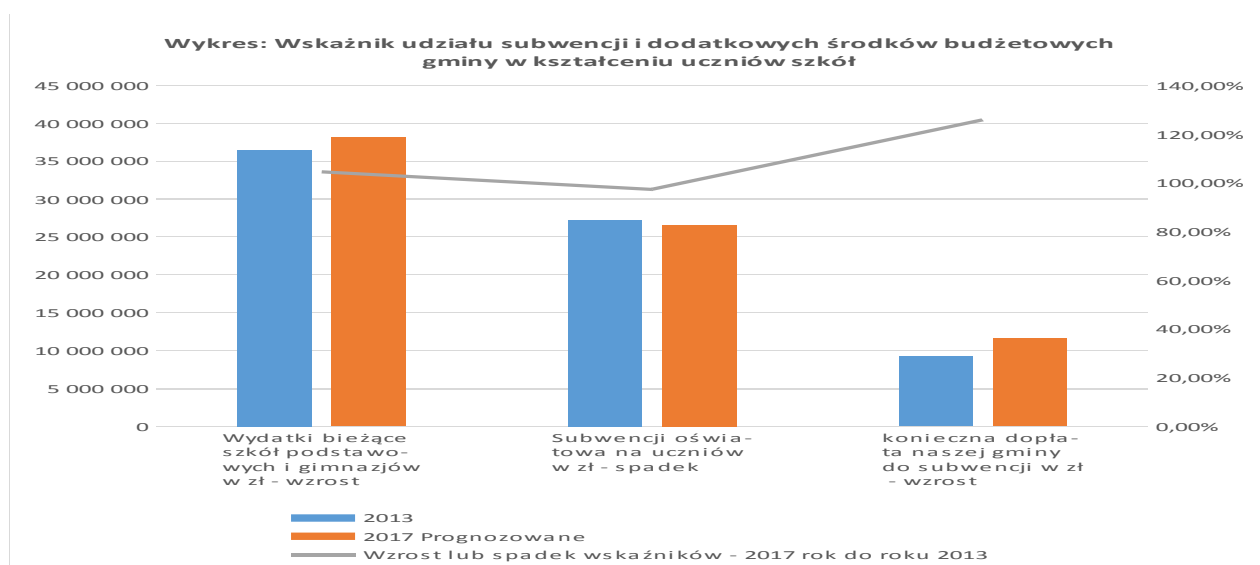
Informacja o wysokości subwencji na kształcenie uczniów w szkołach w latach:					
Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Uczniowie	3901	3813	3858	3885	3626
Subwencja oświatowa na uczniów szkół i przedszkoli	27 263 212	28 150 135	28 620 822	29 367 153	29 651 826
Zmiany rok do roku w %		103,2%	104,7%	105,5%	94,3%

W każdym roku budżetowym oświata w Polsce podlega reformie. Wprowadzono wcześniejszy obowiązek szkolny i przedszkolny, następnie wycofano się z tej reformy. Mielśmy już sześciolatki w szkole, następnie powróciły do przedszkola, aktualnie likwidujemy gimnazja, za dwa lata przekażemy dodatkowy rocznik uczniów do szkół średnich i ubędzie nam kolejne 420 uczniów. W 2020 roku z tego powodu zmniejszą się dochody gminy z tytułu subwencji oświatowej (o 3 mln zł).

W okresie ostatnich czterech, pięciu lat dostosowujemy nasze szkoły i przedszkola do aktualnych zadań wyznaczanych przez dynamiczne zamiany w prawie oświatowym. Nie służy to stabilizacji finansowej i gospodarczej w placówkach oświatowych. Przekształcanie jednostek, skracanie cyklu edukacyjnego, łączenie zadań, groźba likwidacji etatów, zaburza proces kształcenia i odbija się na jakości prowadzenia działalności.

Nakłady Miasta Racibórz w zakresie wydatków publicznych na prowadzenie placówek oświatowych:

Rok	wykonanie 2013	wykonanie 2014	wykonanie 2015	wykonanie 2016	2017 plan pierwotny	1
Razem wydatki placówek bez ZOPO bez unijnych projektów	51 841 703	52 573 765	54 890 802	55 873 783	56 372 188	2
Wzrost wydatków rok do roku		732 062	2 317 037	982 981	498 405	3
Wzrost wydatków rok do roku - procent		101%	104%	102%	101%	4
Subwencja oświatowa	27 263 212	28 150 135	28 620 822	29 367 153	29 651 826	5
Konieczna dopłata gminy do subwencji 2-5	24 578 491	24 423 630	26 269 980	26 506 630	26 720 362	6
Udział subwencji w wydatkach - procent	47,41%	46,46%	47,86%	47,44%	47,40%	7
Dopłata gminy do subwencji w procentach 6/5	90,15%	86,76%	91,79%	90,26%	90,11%	8

Nakłady Miasta Racibórz na prowadzenie przedszkoli, były w przeszłości wydatkami własnymi gminy bez pokrycia w subwencji lub dotacji. Od do września 2013 roku przyznano pierwszą dotację w wysokości 414 zł na każde dziecko w przedszkolu, w wieku 2,5 do 5 lat.

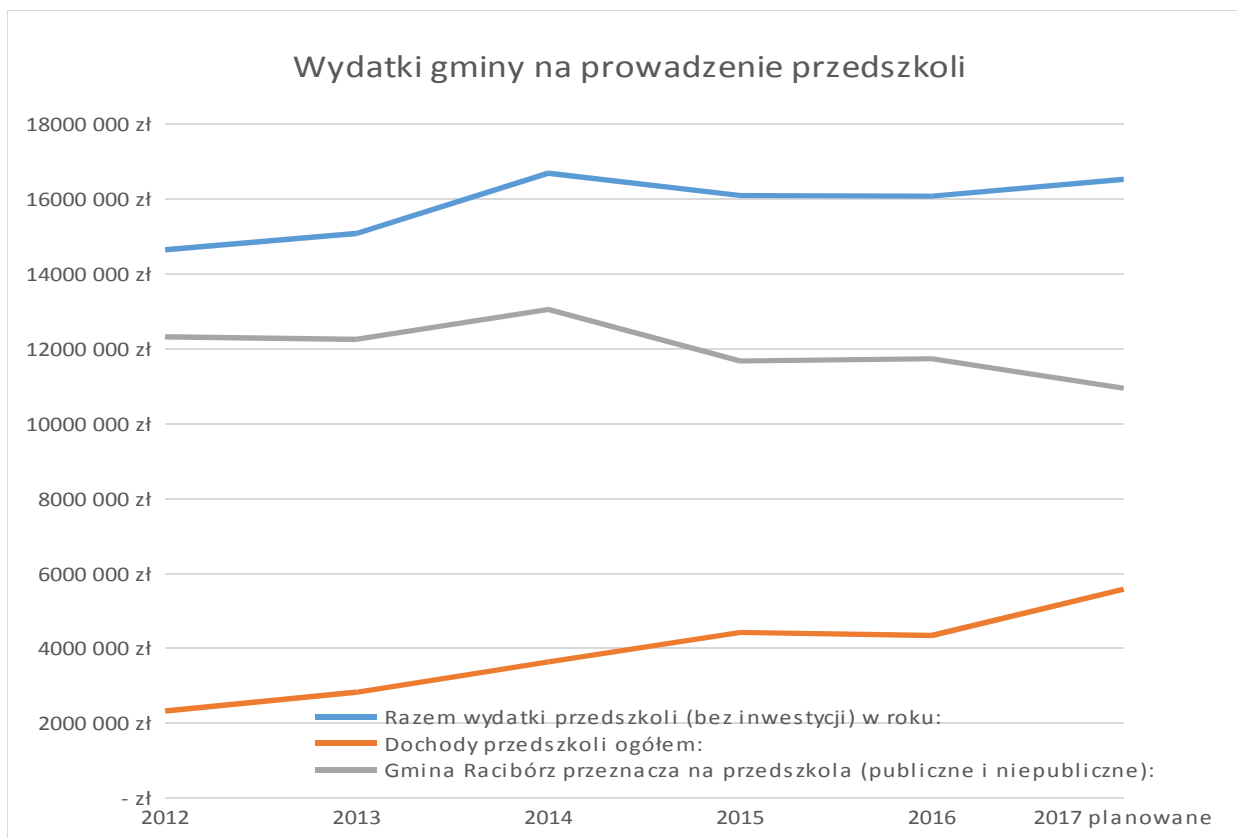

Kwota dotacji	Liczba wychowanków w przedszkolach	Kwota dotacji
2014 r. 1.242 zł	1 723 dzieci	2.140.523 zł
2015 r. 1.273 zł	1 772 dzieci	2.192.106 zł
2016 r. 1.305 zł	1 636 dzieci	2.137.200 zł
2017 r. 1.338 zł	1 365 dzieci	1.826.370 zł
Razem		8.296.199 zł

Gmina w 16 przedszkolach miejskich może zapewnić 1750 miejsc dla dzieci. Przedszkola prowadzone przez inne organy dysponują 270 miejscami w przedszkolach.

Wahania nakładów na prowadzenie przedszkoli wynikają ze zmiennej ilości dzieci oraz zmian w ustawie oświatowej.

Przedszkola (zadanie własne gminy)						
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017 planowane
Razem wydatki przedszkoli (bez inwestycji) w roku:	14 649 005 zł	15 084 872 zł	16 695 943 zł	16 100 701 zł	16 083 561 zł	16 532 233 zł
Dochody przedszkoli ogółem:	2 324 731 zł	2 828 970 zł	3 640 000 zł	4 424 388 zł	4 344 382 zł	5 577 340 zł
Gmina Racibórz przeznaczona na przedszkola (publiczne i niepubliczne):	12 324 274 zł	12 255 902 zł	13 055 943 zł	11 676 313 zł	11 739 179 zł	10 954 893 zł
Podział nakładów wg rodzajów w latach:	2012	2013	2014	2015	2016	2017 planowane
Przedszkola - wydatki bieżące	12 789 783 zł	13 253 590 zł	14 508 188 zł	13 811 004 zł	13 614 722 zł	13 817 493 zł
Przedszkole specjalne	1 099 222 zł	1 039 293 zł	1 072 755 zł	1 090 114 zł	1 255 598 zł	1 142 130 zł
Przedszkole niepubliczne – dotacje	760 000 zł	791 989 zł	1 115 000 zł	1 199 583 zł	1 356 194 zł	1 563 610 zł

Od aktualnego roku przedszkola otrzymują subwencję oświatowa jak szkoły na grupę dzieci 6-letnich (420 sześciolatków). Kwota na jednego wychowanka przedszkola zabezpieczona subwencji bieżącego roku wynosi 3.969,58 zł.

Przedszkola za pośrednictwem miasta otrzymują także dotację na 1365 dzieci w wysokości 1.826.370 zł (1338 zł na 1dziecko rocznie). Dzięki dochodom udziały gminy w prowadzeniu przedszkoli zmalały z ponad 13 mln zł do 10,9 mln złotych.

We wszystkich placówkach oświatowych ponad 4/5 wydatków stanowią wynagrodzenia i pochodne. Koszty pracy pracowników szkół i przedszkoli są tradycyjnie pozycją dominującą w budżetach jednostek.

9 % środków budżetowych szkoły i przedszkola przeznaczają na zakup stałych dostaw energii i innych mediów, takich jak gaz, dostawy wody, odprowadzenie ścieków.

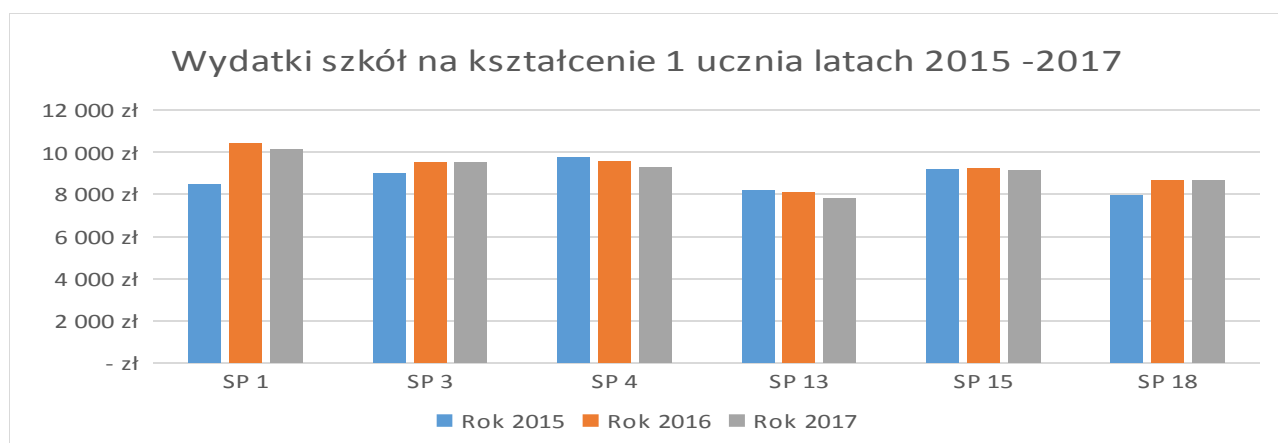
Pozostałe nakłady stanowią wydatki na bieżące remonty wyposażenie dydaktyczne i biurowe, zakup materiałów oraz, utrzymanie czystości, wyżywienie uczniów w szkołach i przedszkolach.

2. Wydatki na kształcenie ucznia.

Koszty kształcenia w szkołach niezmiennie uwarunkowane są liczbą zapisanych uczniów. Pełne klasy o liczbie uczniów zbliżonej do 25 gwarantują niższe koszty kształcenia. Obrazują to wydatki Szkoły Podstawowej Nr 13 i nr 18. W okresie ostatnich trzech lat szkolnych wzrosła liczba uczniów w SP 13 a zmalała w SP 18. Nie są to duże różnice. W SP 13 liczba uczniów zwiększyła się z 370 do 403. W Szkole Podstawowej nr 18 odnotowano spadek z 428 uczniów w 2015 roku do 380 w minionym roku szkolnym. W Szkole Podstawowej nr 1 na każdym poziomie edukacyjnym działają oddziały integracyjne. Ponad dwudziestu niepełnosprawnych uczniów każdego roku uczęszcza do klas od pierwszej do szóstej. W tego rodzaju oddziałach kształci się maksymalnie 20 uczniów, w tym od 2 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

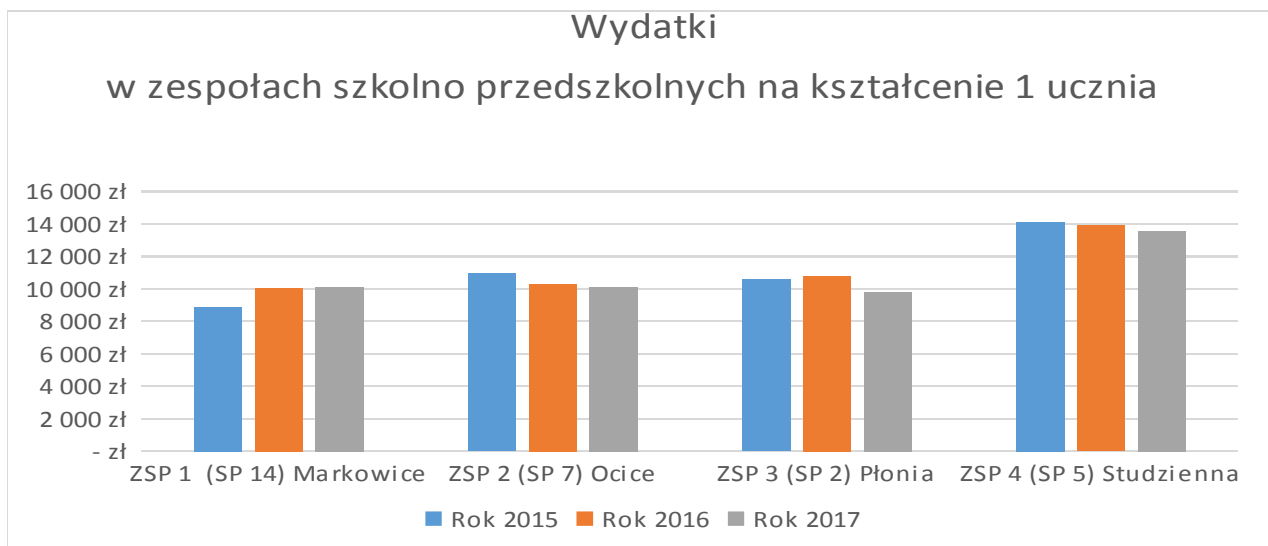
W pozostałych szkołach podstawowych koszty kształcenia ucznia są podobne.

Wydatki szkół na kształcenie 1 ucznia						
Szkoła	SP 1	SP 3	SP 4	SP 13	SP 15	SP 18
Rok 2015	8 504 zł	9 001 zł	9 742 zł	8 215 zł	9 220 zł	7 932 zł
Rok 2016	10 418 zł	9 537 zł	9 556 zł	8 118 zł	9 245 zł	8 691 zł
Rok 2017	10 158 zł	9 514 zł	9 271 zł	7 829 zł	9 140 zł	8 672 zł

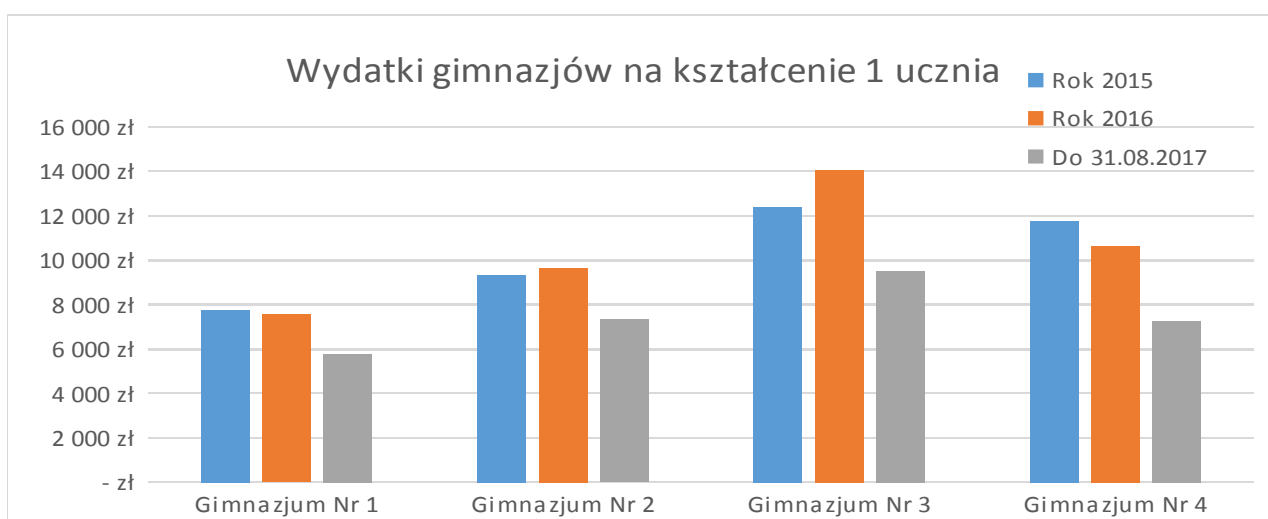
Wdrożenie reformy systemu może spowodować wzrost kosztów kształcenia w szkołach jeżeli nie wprowadzi się ograniczeń w uruchamianiu klas o niskiej liczebności uczniów. Każdy oddział liczący mniej niż 22 uczniów jest oddziałem kosztownym. Przy braku statystycznego 1 ucznia w takim oddziale koszty kształcenia wzrastają o 4 - 5% co utrudnia sprawne planowanie wynagrodzeń i powoduje wahania wydatków w poszczególnych latach szkolnych. Wyższe wydatki ponoszą szkoły działające w zespołach szkolno - przedszkolnych ze względu na rozmiary szkoły. Liczebność uczniów w szkołach zlokalizowanych w naszych dzielnicach kształtuje się na poziomie od 90 do 120 uczniów. Do Szkoły Podstawowej Nr 5 z językiem mniejszości narodowej uczęszcza od 60 do 70 uczniów. W tego typu szkołach dla każdej kategorii wiekowej uruchamiamy jeden oddział, który z reguły liczy znacznie mniej niż 20 uczniów. Sytuacja nie poprawi się w dobie reformy. Liczebność przyszłych klas siódmych i ósmych w tego typu szkołach w najbliższych latach będzie podobna. Prowadzenie tego typu klas będzie dla zespołów kosztowne ze względu na większą ramówkę godzin dydaktycznych.

Wydatki szkół na kształcenie 1 ucznia				
Szkoła	ZSP 1 (SP 14) Markowice	ZSP 2 (SP 7) Ocice	ZSP 3 (SP 2) Płonia	ZSP 4 (SP 5) Studzienna
Rok 2015	8 857 zł	10 939 zł	10 570 zł	14 122 zł
Rok 2016	10 029 zł	10 302 zł	10 794 zł	13 879 zł
Rok 2017	10 096 zł	10 113 zł	9 807 zł	13 545 zł

Najniższe koszty kształcenia wykazuje Gimnazjum nr 1, które co roku miało dobry nabór do klas I. do tej szkoły uczęszczało pół tysiąca uczniów niemal w każdym roku szkolnym. W ostatnich latach słabe nabory do Gimnazjum nr 3 spowodowały bardzo znaczne podwyższenie kosztów kształcenia. Wielu nauczycieli tej szkoły odeszło z tej szkoły we wrześniu 2015 i 2016 roku biorąc sześciomiesięczną odprawę lub skorzystało z płatnego urlopu na poratowanie zdrowia. Ten stan jest widoczny w kwocie przeznaczanej na ucznia przeliczeniowego w Gimnazjum nr 3.

Wydatki gimnazjów na kształcenie 1 ucznia				
Szkoła	Gimnazjum Nr 1	Gimnazjum Nr 2	Gimnazjum Nr 3	Gimnazjum Nr 4
Rok 2015	7 749 zł	9 332 zł	12 400 zł	11 755 zł
Rok 2016	7 543 zł	9 627 zł	14 033 zł	10 628 zł
Do 31.08.2017	5 763 zł	7 333 zł	9 518 zł	7 247 zł

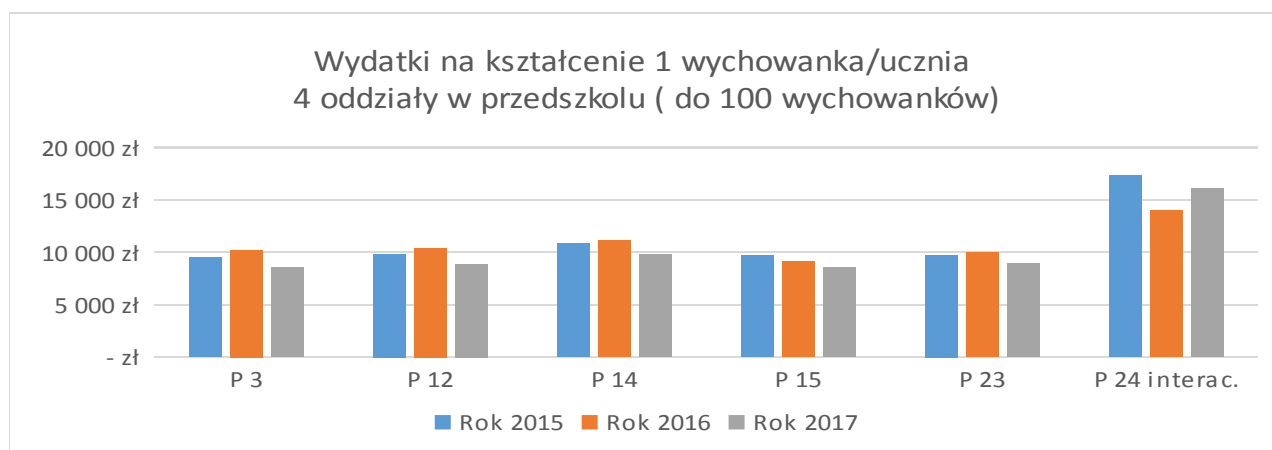
Wydatki na edukację przedszkolną wykazują się dużą możliwością prognozowania.

W ostatnich latach wystąpiły jednak pokaźne zawirowania spowodowane reformą systemu przedszkolnego i zmianami w spełnianiu obowiązku szkolnego. W wydatkach z lat 2015, 2016 i 2017 widać efekty zawirowań z sześciolatkami rozpoczynającymi edukację szkolną w roku szkolnym 2015/2016 oraz sześciolatkami, które mogły chodzić do przedszkola w roku szkolnym 2016/2017.

Przedszkola miejskie wykazują duże wydatki na wyżywienie i wychowania dzieci, koszty zatrudnienia personelu kuchennego, zakup artykułów spożywczych, surowców, półproduktów do obróbki w celu przygotowania posiłków. Niemal połowa zatrudnionych w przedszkolach to personelu pomocniczy.

Wydatki na kształcenie 1 ucznia - przedszkola z liczbą miejsc do 100 wychowanków.

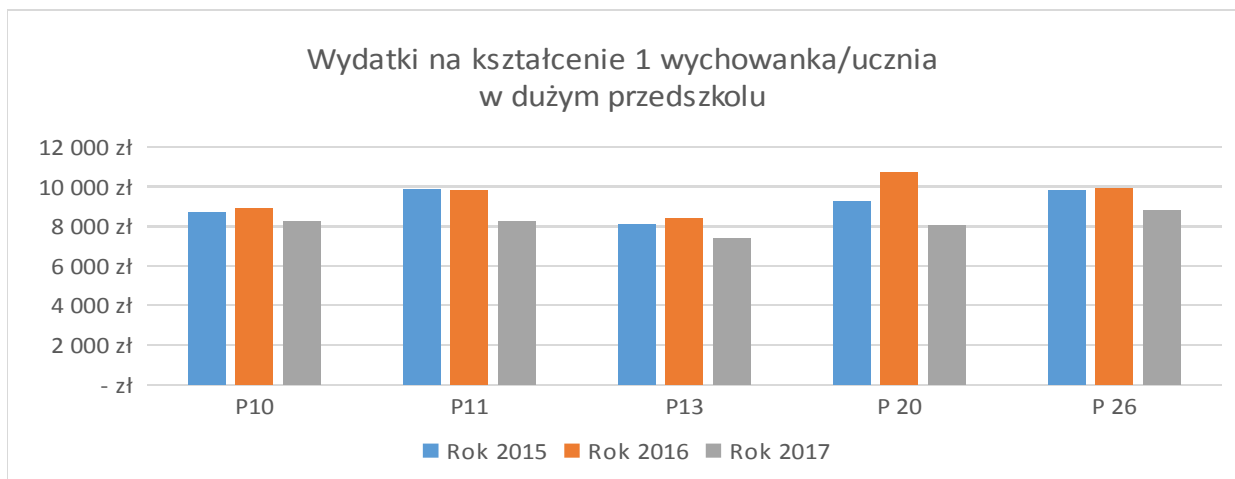
Przedszkole	P 3	P 12	P 14	P 15	P 23	P 24 interac.
Rok 2015	9 536 zł	9 861 zł	10 844 zł	9 723 zł	9 760 zł	17 335 zł
Rok 2016	10 249 zł	10 440 zł	11 144 zł	9 147 zł	10 040 zł	14 033 zł
Rok 2017	8 535 zł	8 890 zł	9 797 zł	8 536 zł	8 922 zł	16 131 zł

Najniższe koszty przedszkolnej edukacji i wychowania dzieci w Raciborzu wykazują Przedszkole nr 13 przy ul. Kochanowskiego oraz Przedszkole nr 10 przy ul. Ogrodowej.

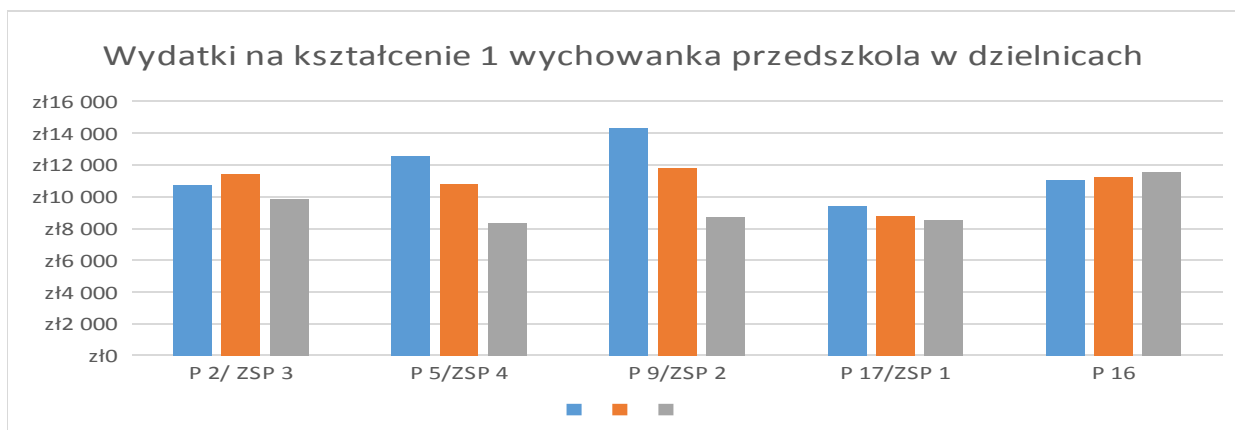
Wydatki na kształcenie 1 wychowanka przedszkola - duże placówki

Duże przedszkola	P10	P11	P13	P 20	P 26
Rok 2015	8 708 zł	9 847 zł	8 101 zł	9 265 zł	9 821 zł
Rok 2016	8 871 zł	9 787 zł	8 381 zł	10 731 zł	9 904 zł
Rok 2017	8 257 zł	8 240 zł	7 366 zł	8 060 zł	8 787 zł

Wydatki na kształcenie 1 wychowanka przedszkola – przedszkola w wymienionych częściach miasta

Przedszkole	P 2 / ZSP 3 Płonia	P 5/ZSP 4 Studzienna	P 9/ZSP 2 Ocice	P 17/ZSP 1 Markowice	P 16 Brzezie
Rok 2015	10 754 zł	12 569 zł	14 323 zł	9 399 zł	11 059 zł
Rok 2016	11 404 zł	10 815 zł	11 837 zł	8 780 zł	11 228 zł
Rok 2017	9 845 zł	8 336 zł	8 705 zł	8 538 zł	11 521 zł

8.2. Inwestycje oświatowe

Zadania inwestycyjne i modernizacyjne w szkołach i przedszkolach

lp.	nazwa placówki	zakres zadania	stopień realizacji	okres realizacji	wartość zadania
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	termomodernizacja obiektu z modernizacją części sanitariatów	zrealizowane	2013-2015	3 564 173 zł

2.	Szkoła Podstawowa nr 5	modernizacja obiektu	zrealizowane	2012-2013	2 209 113 zł
3.	Szkoła Podstawowa nr 3	termomodernizacja poddasza, adaptacja pomieszczeń strychowych w budynku	zrealizowane	2015 - 2016	1 964 833 zł
4.	Szkoła Podstawowa nr 15	termomodernizacja obiektu z zagospodarowaniem części terenu szkoły, modernizacja zewnętrznej kanalizacji sanitarnej i deszczowej	zrealizowane	2012-2014	4 222 086 zł
5.	Szkoła Podstawowa nr 18	termomodernizacja dachów oraz wymiana części drzwi bocznych wejściowych, modernizacja wymiennikowi c.o.	niezrealizowane	oczekuje na realizację	700 000 zł
6.	Gimnazjum Nr 1	termomodernizacja sali gimnastycznej i zaplecza, wymiana instalacji centralnego ogrzewania, wentylacji , przebudowa kompleksu szatniowego, zaplecza sanitarnego sali sportowej oraz małej sali do ćwiczeń, przebudowa schodów wraz z rampą dla osób niepełnosprawnych	zrealizowane	2014-2015	1 156 267 zł
7.	Gimnazjum Nr 2	modernizacja sanitariatów ora toalet dla uczniów niepełnosprawnych	zrealizowane	2013 -2014	374 439 zł
8.	Przedszkole Nr 5 przy ZSP 4 w Studziennej	termomodernizacja elewacji oraz wymiana instalacji c.o.	niezrealizowane	oczekuje na realizację	250 000 zł
9.	Przedszkole Nr 5 przy ZSP 4 w Studziennej	wykonano przyłącz gazu do budynku przedszkola i zmodernizowano kuchnię przygotowująca posiłki dla przedszkolaków i uczniów szkoły	zrealizowane	2016	125 000 zł
10.	Przedszkole Nr 11	termomodernizacja obiektu	zrealizowane	2013	378 091 zł
11.	Przedszkole Nr 12	kontynuacja termomodernizacji obiektu	niezrealizowane	oczekuje na realizację	350 000 zł
12.	Przedszkole Nr 13	termomodernizacja poddasza	zrealizowane	2013-2014	442 530 zł
13.	Przedszkole Nr 16	termomodernizacja obiektu	niezrealizowane	oczekuje na realizację	375 000 zł
14.	Przedszkole Nr 26	termomodernizacja obiektu	zrealizowane	2014	589 609 zł
15.	Gimnazjum nr 5	modernizacja dachu budynku B	zrealizowane	2012	88 829 zł
16.	Gimnazjum nr 5	termomodernizacja obiektu szkolnego	niezrealizowane		
	Razem				16 626 565 zł

Budowa placów zabaw na terenie jednostek oświatowych

lp.	nazwa placówki	zakres zadania	realizacja	wartość zadania
1.	Szkoła Podstawowa nr 18	plac zabaw	2014	125 000 zł
2.	Szkoła Podstawowa nr 18	siłownia pod chmurką	2016	42 804 zł
3.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	plac zabaw	2014	125 000 zł
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	plac zabaw	2014	125 000 zł
5.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	plac zabaw	2013	125 000 zł
6.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	siłownia pod chmurką	2016	51 675 zł
7.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	markowicki kącik edukacyjny	2016	32 158 zł
8.	Szkoła Podstawowa nr 13	budowa placu zabaw	2014	230 000 zł
9.	Przedszkole Nr 3	budowa placu zabaw	2017	125 000 zł
10.	Przedszkole Nr 5 przy ZSP 4 w Studziennej	Budowa placu zabaw	2015	129 201 zł
11.	Przedszkole Nr 10	Rozbudowa placu zabaw	2014	25 000 zł
12.	Przedszkole Nr 11	Budowa placu zabaw oraz prakingu dla rodziców	2016	120 000 zł
13.	Przedszkole Nr 12	Budowa placu zabaw	2016	125 000 zł
14.	Przedszkole Nr 26	Rozbudowa placu zabaw	2016	122 254 zł
15.	Przedszkole Nr 26	Doposażenie siłowni pod chmurką przeznaczonej dla rodziców i mieszkańców	2016	70 403 zł
Razem				1 573 495 zł

Budowa boisk szkolnych ze sztuczną nawierzchnią

lp.	nazwa szkoły	opis inwestycji	data realizacji	opis zadania	wartość szacunkowa
1.	Gimnazjum nr 1	boisko typu Orlik	2012-2013	wykonano kompleks boisk - sztuczna trawa oraz boiska z nawierzchnią poliuretanową	1 240 187 zł

2.	Gimnazjum nr 2 i Szkoła Podstawowa nr 1	modernizacja boiska wielofunkcyjnego oraz budowa 100 metrowej bieżni lekkoatletycznej z poliuretanu	2014	kontynuacja przebudowy boiska, budowa bieżni na dystansie 330 metrów, skocznie, boiska boczne do koszykówki i siatkówki	445 077 zł
3.	Szkoła Podstawowa nr 4	Boisko wielofunkcyjne z poliuretanu	2015	zrealizowano	550 973 zł
4.	Szkoła Podstawowa nr 13	Boisko wielofunkcyjne z poliuretanu	2017- 2018	oczekuje na realizację	1 495 000 zł
5.	ZSP Nr 2 Ocice	Boisko wielofunkcyjne z poliuretanu	do 2022	oczekuje na realizację	600 000 zł
6.	ZSP Nr 3 Płonia	małe boisko wielofunkcyjne z poliuretanu	do 2022	oczekuje na realizację	300 000 zł
7.	ZSP 1 Markowice	małe boisko wielofunkcyjne z poliuretanu	do 2022	oczekuje na realizację	300 000 zł
8.	ZSP 4 Studzienna	małe boisko wielofunkcyjne z poliuretanu z wyrównaniem terenu	do 2022	oczekuje na realizację	500 000 zł
Razem					5 431 237 zł